

NAŠE MĚSTO

LEDEN 2022

www.jesenik.cz

Představení prioritních akcí: Dostupné družstevní bydlení | 2 |

Veřejné projednání revitalizace sídliště Pod Chlumem | 3 |

Kateřina Tomanová: Sestavujeme atraktivní plán kultury | 10 |

Prameny a drobné památky – naše pouto s minulostí | 14 |

Nové kluziště na ulici Dukelská je od 6. prosince v provozu a slouží veřejnosti.

Foto: Marek Kačor

Kluziště za eMkem otevřeno na Mikuláše

Multifunkční hřiště s ledovou plochou za sportovní halou na ulici Dukelská je po zkušebním provozu. Zatímco v zimě bude sportoviště sloužit jako kluziště, v létě si na něm příchozí zahrají basketbal, florbal, volejbal a další míčové sporty. Návštěvníkům se poprvé otevřelo v pondělí 6. prosince v 16.30.

Kluziště bylo do konce roku 2021 otevřeno ve zkušebním provozu a vstupné bylo zdarma. „Do konce roku bylo hřiště v bezplatném užívání, a to pro všechny návštěvníky, skupiny i organizace. Návštěvnost byla velká, proto věřím, že sportoviště se stane dalším oblíbeným místem návštěvníků tak, jak je tomu u skateparku nebo sportovní haly,“ uvedla starostka města Jeseník Zdeňka Blišťanová.

Vybudování hřiště vyšlo na bezmála 23 milionů korun. Částkou jeden milion korun přispěl Olomoucký kraj. Šestnáct milionů měla pokrýt dotace z Národní sportovní agentury, ta však dotační titul zrušila a nahradila ho jiným. Jeseník tak o dotaci žádá znovu, přičemž kluziště stavěl bez ohledu na to, zda příspěvek získá či ne.

Úvodní práce na vybudování celého komplexu započaly letos v srpnu a do začátku prosince vznikla nová trafostanice a samotné sportoviště včetně mantinelů, kluziště s multi-

Veřejné bruslení každý den v devadesátiminutových blocích:

9.00–10.30, 11.00–12.30, 14.00–15.30, 16.00–17.30, 18.00–19.30, 20.00–21.30

Vstupné od 1. ledna 2022:

- děti do 130 cm výšky: 30 Kč,
- nebruslící doprovod dítěte do 130 cm: 20 Kč,
- dospělí a děti nad 130 cm výšky: 70 Kč,
- celé kluziště pro školy: 700 Kč,
- celé kluziště pro organizace, kluby, hokejové týmy: 1 800 Kč.

Rezervace:

www.sportovistejesenik.cz.

Ve vstupní pokladně je možné si za 50 Kč zapůjčit brusle.

funkčním povrchem, pokladny, zázemí, osvětlení, oplocení a moderní technologie chlazení, která je navržena tak, aby zajišťovala kvalitní led do teplot +15 °C. Součástí stavby jsou i spojovací chodníky, vybudování parkovacích míst a veřejného osvětlení. Jako doplňkové zázemí

bude využívána fotbalová tribuna s bufetem, šatnami a toaletami, kde byly provedeny stavební úpravy pro potřeby zázemí rolby.

Myšlenkou vybudování tohoto hřiště se vedení města Jeseník intenzivně zabývá od podzimu 2019, a to ve spolupráci s místní průmyslovou školou, v jejíž blízkosti je komplex umístěn. Impulzem pro vznik byl špatný technický stav lázeňského kluziště, vysoké náklady na jeho provoz, ale i nefunkční rolba. „Multifunkční hřiště s ledovou plochou doplňuje další sportoviště v této části města, konkrétně městskou sportovní halu, fotbalová hřiště a městské koupaliště s wellness. Díky tomuto umístění je také dobře dostupné, v jeho blízkosti se nachází parkoviště i cyklostezka,“ uvedl Václav Urban, místostarosta města Jeseník.

(lum)

Úvodník

Vážení spoluobčané, vítám vás v roce 2022 a přeji nám všem jediné, aby tenhle rok byl konečně normální.

Myslím si, že jsme si toho všeho „užili“ už dost.

Přestože uplynulý rok nebyl jednoduchý, podařilo se nám v Jeseníku dokončit několik zásadních investičních akcí. Tou poslední je kluziště, které vám podle vašich reakcí dělá velkou radost. Navíc je to místo, kde se můžeme potkat i teď v zimě, a to je moc dobře. Protože jestli mi něco v uplynulých měsících chybělo, bylo to vzájemné setkávání. Podle mě nic nedokáže nahradit lidský kontakt.

Ale zpět k investicím. Další dokončenou stavbou byl skatepark, kterému ne všichni přáli a prorokovali mu nízkou návštěvnost. Jsem ráda, že se to nepotvrdilo a skatepark se stal oblíbeným místem pro spoustu z vás a vaše děti. Kromě skateparku se investovalo i do další revitalizace ulic a oprav chodníků nebo městských bytových domů. Město prostě potřebuje péči a rozvoj, abychom to v Jeseníku měli pěkně a dobře se tu žilo. Radost mi udělalo i to, že jsme v žebříčku nejlepších měst pro život poskočili oproti předchozímu roku o deset příček směrem vzhůru.

Rok 2022 určitě přinese změny, o některých z nich víme již dnes. Česká republika bude mít novou vládu, budeme předsedat Evropské unii a na podzim se uskuteční komunální volby. A pak samozřejmě nastanou události, které předvídat nemůžeme a na které se často ani nemůžeme připravit.

Přeji vám proto, aby těch pozitivních a radostných událostí bylo co nejvíce a abyste v tomto roce měli co nejvíce důvodů k radosti. A aby se vám smíla obloukem vyhýbala. Pokud budete potřebovat pomoc, pak se na nás nebojte obrátit. Jsme tu pro vás.

Vaše starostka
Zdeňka Blišťanová

Rada schválila

❖ Podání žádosti o příspěvek z nadace ČEZ v rámci grantového řízení **Oranžové hřiště** ve výši 1 600 000 Kč. Příspěvek, o který žádá Mateřská škola Křížkovského, je zaměřen na podporu výstavby a kompletní rekonstrukci dětských, sportovních, víceúčelových či jiných hřišť.

❖ Dar od Člověka v tísní na **sto kusů LEGO stavebnic pro děti**, které jsou na Jesenicku v péči sociálně-právní ochrany dětí. Distribuci tohoto daru bude zajišťovat Oddělení sociálně právní ochrany dětí Městského úřadu Jeseník.

❖ **Uzavření veřejnoprávní smlouvy s obcí Skorošice.** V letošním roce vznikl na Městském úřadě v Jeseníku Odbor přestupků, který v rámci uzavřených veřejnoprávních smluv vypomáhá ve vedení správního řízení také obcím na Jesenicku. Aktuálně se pomoc s řešením přestupků týká osmi obcí, a to Bernartic, Bělé pod Pradědem, České Vsi, Lipové-lázně, Ostružné, Supíkovice, Uhelné a Písečné.

❖ Dofinancování rozdílu mezi celkovou cenou a **dotací na výstavbu nové požární zbrojnice pro Sbor a Jednotku dobrovolných hasičů Jeseník.** Oddělení investic bylo v podání žádosti o poskytnutí dotace na vybudování nové zbrojnice velmi úspěšné. V rámci výzvy Ministerstva vnitra, konkrétně generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, je možné čerpat dotaci až do výše 4 500 000 Kč; v rámci Integrovaného regionálního operačního programu pak až do výše 16 900 000 Kč, tedy ve výši 90 % celkových způsobilých výdajů.

❖ Další postup při realizaci projektu Centra sociálních služeb Jeseník na **pořízení vícemístného vozidla** v rámci schválené dotace z výzvy IROP. Devítimístnou dodávku s plošinou pro invalidní vozíky bude využívat nejen denní stacionář, ale i pečovatelská služba. Převážet budou klienty se sníženou schopností pohybu nebo klienty, kteří potřebují doprovod. Vozidlo plánují používat například pro cesty k lékaři a na úřady, pro dopravu do stacionáře a pro cesty na společenské a kulturní akce či do rodiště klientů.

❖ **Zahájení přípravy zahradně-architektonické soutěže na projekt Smetanovy sady včetně lávky přes řeku Bělou.** Cílem soutěže je ze Smetanových sadů vytvořit park srovnatelný s nejlepšími parky v republice, a to nejen po stránce zahradně-krajinářské, ale i z hlediska vybavení a atraktivity pro návštěvníky. Předmětem soutěže bude i konstrukční návrh nové lávky, která bude sloužit jako přístup do sadů.

Představení prioritních investičních akcí: Dostupné družstevní bydlení

Město Jeseník pokračuje v přípravě projektu na výstavbu dostupného družstevního bydlení. Členy družstva by měli být lidé, kteří plánují v bytě dlouhodobě žít a vzdají se možnosti byt podnájemat.

Projekt má za cíl posílit nabídku bydlení pro trvalé obyvatele města Jeseník, pro různé cílové skupiny od mladých až po seniory. Podmínky, za kterých je možno dosáhnout na družstevní bydlení, budou ovlivněny i městem, a to jako jedním ze zakládajících členů družstva. „Dostupné družstevní bydlení je cenově přívětivé a určené zejména pro rodiny, které mají potíže se získáním vlastní nemovitosti. Na byty budou moci dosáhnout pouze osoby s trvalým pobytem ve městě,“ uvedla starostka města Jeseník Zdeňka Blišťanová. Projekt má také zajistit podnájemní bydlení pro příslušníky profese, které jsou stěžejní pro zajištění chodu a rozvoje města.

„Tohoto cíle zamýšlí Jeseník dosáhnout založením bytového družstva, výstavbou bytového domu, vstupem příslušných fyzických osob do družstva a podnájmáním bytů přidělených Jeseníku. Dosáhnout na nižší ceny bydlení chce město tím, že pro bytové družstvo zřídí právo stavby na pozemcích ve vlastnictví Jeseníku, díky čemuž se do celkových nákladů na výstavbu družstevních bytů nepromítnou náklady na pořízení pozemku,“ uvedl vedoucí Odboru investic a majetku Městského úřadu Jeseník Jiří Uher.

„Samozřejmě nechceme, aby byly byty rozprodány jako investiční, ale

aby sloužily našim občanům k trvalému bydlení. Proto jdeme cestou dostupného družstevního bydlení, kde pravidla družstva bude určovat město. To si stanoví, kdo se může stát družstevníkem, tedy kdo bude v domě bydlet,“ uvedl místostarosta města Jeseník Tomáš Vlazlo.

Lokalita vytipovaná pro dostupné družstevní bydlení je území navazující na sídliště Dukelská, mezi ulicemi Dukelská a Vrchlického. Výhodou je, že v této lokalitě je připravena veškerá technická infrastruktura a pozemky ve vlastnictví města jsou územním plánem určeny k této výstavbě.

(lum)

Dokončení prioritní investiční akce: Rekonstrukce „Kachlíkáčů“

Oprava a zateplení fasád, výměna oken, kompletní oprava balkónů a rekonstrukce střešy. To a mnohem více bylo předmětem půl roku trvající revitalizace dvou panelových domů na ulici U Kasáren, která byla dokončena koncem listopadu. Díky komplexní opravě se snížila energetická náročnost budov a zvýšila se kvalita bydlení.

Nemovitost vlastněná městem prošla rekonstrukcí před více než dvaceti lety. Nicméně se objevila řada problémů, které snižovaly komfort bydlení. „Jednalo se například o tepelně-vlhkostní poruchy z důvodu nedostatečného zateplení obvodového pláště a střešy. Střešy vykazovala porušení na několika místech a za svým zenitem byly i výplně otvorů,“ uvedl vedoucí Odboru investic a majetku Městského úřadu Jeseník Jiří Uher. Kvůli častým haváriím došlo před dvěma lety i ke kompletní výměně rozvodů teplé vody ve všech vchodech.

Předmětem letošní výrazné rekonstrukce obou panelových domů byla oprava a zateplení fasád, vý-

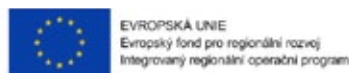
měna oken a balkónových dveří, zateplení podlahy mezi sklepní částí a prvním nadzemním podlažím, zateplení podlahy půdy, odstranění stávajících povrchů balkónů a jejich zateplení, ale i nové zábradlí a osazení nového střešního pláště. Rekonstrukcí se snížila energetická náročnost budov, což vedlo k poklesu nákladů a ke zvýšení kvality bydlení.

Celkové náklady činily bezmála 28 milionů korun, z toho však téměř 12 milionů korun pokryly dotace. Vlastnímu rozhodnutí o rekonstrukci předcházelo jednání s nájemníky městských bytů o úpravě

nájemného tak, aby investice byla smysluplná a udržitelná včetně její návratnosti. „Jsem velmi ráda, že se nám podařilo dohodnout se s nájemníky na úpravě nájemného, a především mě těší, že se nám povedlo opravit část městského bytového fondu a zlepšit tak kvalitu bydlení našim občanům,“ uvedla starostka Jeseníku Zdeňka Blišťanová.

(lum)

Úřední deska města změnila svou podobu, od prosince je elektronická

S papírovými dokumenty, drobným textem a zdlouhavým prohledávaním vývěsek podél budovy radnice je nyní konec. Město Jeseník vyměnilo 1. prosince 2021 fyzickou úřední desku za elektronickou.

Úřední deska má nově podobu velkoformátových LCD panelů, které jsou osazeny na náměstí před radnicí a v budově IPOS. Občané tak mohou využívat mnohem příjemnějších a modernějších služeb. Digitální panely s velkými dotykovými LCD displeji zobrazují dokumenty, které je možné pohodlně číst ve zvětšeném okně. Komfortnější je také listování

ve vícestránkových textech. „Další výhodou tohoto systému je vyvěšování dokumentů přímo ze spisové služby elektronicky, čímž pracovníkům úřadu odpadá povinnost fyzicky hlídat lhůty vyvěšených dokumentů,“ uvedla Zdeňka Exelová, vedoucí Odboru tajemníka Městského úřadu Jeseník.

(lum)

Ptejte se starostky: Euroklíč, lékařská pohotovost a dostupnost lékařské péče

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Napište naši starostce Zdeňce Blišťanové na e-mailovou adresu dotazy@mujes.cz.

Dotaz paní Petry:

„Slyšela jsem, že euroklíč mohou využívat nejen lidé se zdravotním postižením, ale i maminky s dětmi. Je to pravda? Kde si mohu o euroklíč požádat?“

Odpověď:

Ano, euroklíče jsou dlouhodobě zapůjčovány také rodičům dětí do tří let. Ti pak mohou využít bezbariérové toalety v Kauflandu, na autobusovém a železničním nádraží, v budově IPOS nebo v Pasáži Slovan (bývalém obchodním centru Alkron). Na posledních dvou místech je k dispozici také přebalovací pult. Euroklíče vydává Městský úřad Jeseník (kontaktní osoba Alois Popelka, tel.: 584 498 421) a Úřad práce Jeseník (kontaktní osoba Jana Častulíková, tel.: 950 121 545). Veškeré informace o mezinárodním projektu euroklíč a aktuální informace o místech osazených eurozámky v rámci ČR najdete na webu www.eurokeycz.com.

Dotaz pana Jiřího:

„Funguje o víkendech v Jeseníku lékařská pohotovost? Kde tu informaci najdu?“

Odpověď:

Lékařskou a zubní pohotovost v Jeseníku zajišťuje Olomoucký kraj, a to ve spolupráci s nemocnicí AGEL Jeseník a Oblastní stomatologickou komorou Šumperk. Lékařská pohotovost je v nemocnici držena ve všední den od 15.00 do 7.00 a o sobotách, nedělích a svátcích nepřetržitě. Stomatologická pohotovost funguje o sobotách, nedělích a svátcích v době od 8.00 do 12.00 hodin dle rozpisu uvedeného na našich stránkách www.jesenik.cz v sekci *Důležitá odkazy*.

Dotaz několika občanů:

„Nemůžu sehnat praktického lékaře. Může město nějak pomoci?“

Odpověď:

Otázka dostupné a kvalitní lékařské péče je jednou z priorit města Jeseníku. Město pracuje v roli samosprávy a jeho pravomoci v oblasti zdravotnictví jsou značně omezené. Může pouze upozorňovat na aktuální problém a jednat se zdravotními pojišťovnami, krajským úřadem či Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Už před časem byl ukončen provoz jedné ordinace praktického lékaře v Jeseníku, nebyla zajištěna náhrada a stovky lidí se tak ocitly bez svého lékaře. Problematiku nedostupné zdravotní péče vnímám, proto se ze své funkce snažím v této věci lidem

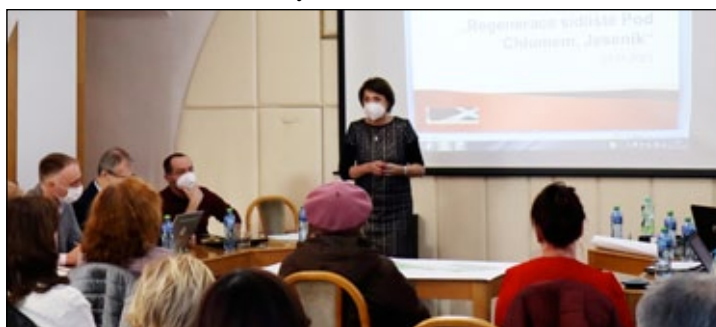
pomoci. Občané často nevědí, na koho se obrátit, a volají na město. V poslední době jsem se věnovala několika případům, kdy lidé nemohli sehnat praktického lékaře nebo zubaře. Povinnost ho zajistit mají zdravotní pojišťovny, avšak jejich pomoc někdy spočívá pouze v zaslání seznamu lékařů v regionu. Obvolat si je musí pojištěnci sami. Abychom věděli, jaký je skutečný stav dostupnosti, absolvovali jsme tento postup za občany. Zjistili jsme, že seznam lékařů je nejen neaktualizovaný, ale drtivá většina z nich naše občany nepřijme. Pokud přijme, časová vzdálenost je neakceptovatelná. I proto jsem napsala dopis na všechny zdravotní pojišťovny, které mají na Jesenícku své klienty, aby aktualizovaly seznam doktorů, kteří zajišťují lékařskou péči. Téměř od všech přišla odpověď, že děkují za upozornění, že se podnětem budou zabývat, ale že situace na Jesenícku je složitá. To samozřejmě víme, ale lidem bez lékaře to nijak nepomůže. Proto budu nedostatečnou zdravotní péči řešit na Olomouckém kraji a opakovaně také na ministerstvu zdravotnictví. Jako vedení města se snažíme podporovat kvalitní vzdělávání, bytovou výstavbu a další pro život důležité oblasti, ale pokud zde lidé nebudou mít zajištěnou kvalitní lékařskou péči, budou z Jesenícka odcházet.

Veřejné projednání sídliště Pod Chlumem

Občané byli seznámeni s projektem, který v několika etapách řeší kompletní revitalizaci sídliště. Setkání, které se uskutečnilo v úterý 23. listopadu v zasedací místnosti radnice, se účastnili také pracovníci Oddělení investic Městského úřadu Jeseník, vedení města Jeseník a městský architekt.

Již v roce 2020 byly dokončeny stavební práce v Seifertově ulici, kde došlo k rozšíření spodní části úzké obousměrné komunikace včetně vybudování přílehlého chodníku se zábradlím. Zároveň se lidé dočkali dokončení zbývajících částí chodníku podél frekventované cesty v přílehlé Bezručově ulici. „Jednalo se o nultou etapu revitalizace sídliště Pod Chlumem, dalším krokem je vypracování projektové dokumentace na modernizaci a zlepšení užitelského komfortu obyvatel v této části města,“ podotkl místostarosta města Václav Urban. Radnice již dříve nechala na tuto lokalitu vypracovat územní studii, která slouží jako podklad pro následné projekční řešení.

Na počátku roku 2021 rada města schválila uzavření smlouvy na zpracování projektové dokumentace postupné regenerace celého sídliště. Nyní je projekt ve své základní po-

době hotov a k výsledku se mohli vyjádřit občané.

Cílem bylo nejen představit projekt, ale především dát obyvatelům sídliště Pod Chlumem prostor pro jejich dotazy, náměty a připomínky. „Veřejné projednání přineslo množství podnětů, za které děkujeme. Tyto podněty jsou o to cennější, že vycházejí od místních, kteří své sídliště znají nejlépe,“ uvedla starostka města Jeseníku Zdeňka Blišťanová.

Zpětnou vazbu rovněž zajistila

anketa formou dotazníků, které byly obyvatelům sídliště doručeny do poštovních schránek. „Po zapracování připomínek bude dokončena projektová dokumentace, jejímž výsledkem bude prováděcí dokumentace první etapy, což povede k rychlejší revitalizaci sídliště. Po vydání stavebního povolení se jako první začne realizovat ulice Zeyerova a poté okolí tzv. Betoňáku,“ doplnila starostka.

(lum)

Rada schválila

Uzavření Dohody o spolupráci na projektu *Posílení mobility a infrastruktury v oblasti kulturního turismu v příhraničních regionech* mezi městem Jeseník a projektovými partnery, kterými jsou Městská kulturní zařízení Jeseník, obec Bernartice a Mějska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie. V rámci tohoto projektu, který má přispět k rozvoji kulturních a přírodních zdrojů, město Jeseník plánuje nákup digitálního panelu a deseti mobilních výstavních panelů, MKZ pořídí digitální a zvukovou techniku pro zabezpečení kulturních akcí.

Vánoční stromky

Odstrojené vánoční stromečky můžete odkládat u popelnic nebo kontejnerů na komunální odpad. Technické služby Jeseník zajišťují pravidelný svoz a likvidaci stromků, případně je můžete sami odvézt na sběrný dvůr na ulici Ot. Březiny (areál TSJ). Prosíme, nevhazujte stromečky do kontejneru na bioodpad.

Matrika

V listopadu se v jesenícké nemocnici narodilo celkem 21 dětí, z toho tři potomci rodičům s trvalým pobytem v Jeseníku.

V neděli 7. listopadu přijali strážníci oznámení, že na Muzikantské stezce je zraněná srnka. Pro zvíře přijeli a převezli je k veterináři. Po ošetření byla srnka vypuštěna do volné přírody.

V nočních hodinách v úterý 9. listopadu vyjžděli strážníci do Domova pro seniory na ulici Beskydská. Hlídku přivolala sociální pracovnice, která požádala o pomoc při zvednutí pacienta. Strážníci ženě ochotně pomohli.

Ve státní svátek hledala městská policie pachatele vloupání na ulici Školní. Po seznámení se s jeho popisem strážníci monitorovali okolí ulice a díky „policejnímu čichu“ se jim podařilo pachatele najít. Předán byl kolegům ze státní policie.

V úterý 23. listopadu přijali strážníci telefonické oznámení, že se před Yesenkou nachází dezorientovaný starší muž, který hledá cestu na autobusové nádraží. Strážníci zjistili, že se jedná o klienta domova pro seniory z Javorníku. Zkontaktovali sociální pracovníci, která si pro seniora přijela. Než si muže vyzvedla, strážníci se o něj postarali.

20
22

Přejeme Vám i všem Vaším blízkým
příjemné prožití vánočních svátků
a v novém roce 2022 pevné zdraví,
mnoho štěstí a spokojenosti.

Mgr. Bc. Zdeňka Blišťanová
starostka města Jeseník

Z. Blišťanová

Tomáš Vlazlo
místostarosta města Jeseník

Ing. Václav Urban
místostarosta města Jeseník

Foto: Jan Brychta

Šest projektů podpořeno

Nízká finanční náročnost jednotlivých projektů, které byly přihlášeny do loňského ročníku participativního rozpočtu *Tvoříme Jeseník*, umožnila, že se v letošním roce začnou realizovat nikoli pouze první tři, ale rovnou prvních šest projektů.

Čtvrté až šesté místo obsadily projekty na úpravu hřiště v Bukovicích, zřízení občerstvení u Letního divadla ve Smetanových sadech a instalace houpačky, která bude nabízet výhled na Jeseník. Vítězem hlasování se stal nápad na vybudování nájezdu pro ko-

čárky nad poliklinikou. Na druhém místě skončil projekt na veřejné WC zdarma a třetí příčka patří myšlence na umístění dřevěného altánu na Přední vršek u Krizového kříže. Další informace na www.tvorimejesenik.cz.

(lum)

Zahraniční inspirace

Na konci listopadu vedení města spolu s městským architektem, vedoucí oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu, ředitelem ZŠ Jeseník a ředitelem VLL Jeseník navštívilo polskou Nysu, konkrétně školu Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie.

Vysoká škola v Nysie, městu od Jeseníku vzdáleném čtyřicet kilometrů, nabízí bakalářské a magisterské studium i pro středoškolské studenty z Jeseníka. Studovat lze třeba architekturu, informatiku, kosmetologii, záchrannářství nebo vnitrostátní bezpečnost, a to v blízkosti domova. „Další výhodou představuje fakt, že škola je státní, takže studenti za výuku neplatí. Ačkoliv studium probíhá v polštině, čeští studenti mohou na začátku absolvovat bezplatný adaptační jazykový

kurz. Navíc polský jazyk je velmi podobný tomu našemu, takže se zájemci nemají čeho obávat. Naopak, mohou se jazykově rozvíjet,“ uvedla starostka města Jeseníku Zdeňka Blišťanová.

Inspiraci načerpali také městský architekt nebo ředitel Vojenských léčebných lázní v Jeseníku, který se s děkanem vysoké školy domlouval na rozšíření studia i o obor fyzioterapie. O absolventy tohoto oboru je v lázních velký zájem.

(lum)

Hlídka městské policie zpacifikovala násilníka

Útočník pod vlivem alkoholu a drog napadl v listopadu na autobusovém nádraží a následně i v ulici Sadová tři lidi. Dvaatřicetiletého agresivního muže ze Supíkovice zpacifikovala až přivolaná hlídka jesenícké městské policie.

„Na základě sděleného popisu jsme se vydali útočnicka hledat a viděli ho nedaleko autobusového nádraží. Na místě se nacházel také jeden z napadených a svědci přepadení, tak bylo jasné, že pachatele máme. Přivolali jsme kolegy od státní policie, ale než přijeli, ve své agresi postupoval i vůči nám. Kolegu napadl, tudíž jsme byli nuceni použít hmaty a chvaty a agresorovi nasadit pouta,“ popsal situaci jeden ze zasahujících strážníků Městské policie Jeseník.

Přivolaná hlídka muže zpacifikovala a následně předala státním policistům. Ti mu dechovou zkouškou naměřili 1,82 promile alkoholu, pozitivně vyšel i orientační test na drogy. Muž byl obviněn z loupeže, výtržnictví a násilí proti úřední osobě, jelikož napadl nejen strážníka městské policie, ale také příslušníka Policie ČR. V případě odsouzení pachatelé hrozí dvou až desetiletý pobyt za mřížemi.

(lum)

Řidičské průkazy

V této nelehké době připomínáme, že při výměně řidičského průkazu z důvodu končící platnosti mohou řidiči využít Portál občana. Zde je možné díky pár kliknutím podat žádost během několika minut a nový řidičský průkaz si pak vyzvednout na vybraném úřadě.

Návštěvu úřadu lze tedy nově nahradit elektronickým podáním žádosti přes Portál občana s využitím datové schránky. Výměna je zdarma, nový řidičský průkaz lze vyzvednout na kterémkoliv z 206 obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Požádat o nový průkaz lze nejdříve devadesát dnů před koncem jeho platnosti. Funkce elektronického podání je dostupná na Portálu občana, přihlásit se lze například prostřednictvím mobilního klíče eGovernmentu, bankovní identity, eObčanky nebo datové schránky. Portál zobrazí formulář předvyplněný údaji z Centrálního registru řidičů. V žádosti si lze vybrat jakýkoliv obecní úřad obce s rozšíře-

nou působností, na kterém si chcete vyrobený řidičský průkaz vyzvednout. Součástí předvyplněných údajů je i nejaktuálnější fotografie z vybraných registrů státu a digitalizovaný obraz podpisu z posledního řidičského průkazu. Při podání žádosti je také možné nastavit si notifikaci formou SMS zprávy nebo e-mailu, která vás bude informovat o schválení či zamítnutí žádosti. Do dvaceti dnů obdržíte rovněž upozornění, že byl doklad vyroben a je připraven k vyzvednutí. Nový řidičský průkaz je možné vyzvednout také na základě ověřené plné moci.

Kateřina Ivanová,
Odbor dopravy
a silničního hospodářství

Poplatek za komunální odpad na rok 2022

Poplatek je možno platit v pokladnách města v hotovosti nebo platební kartou, případně bankovním převodem na účet města č. **5962000207/0100**. Při úhradě bankovním převodem je nutno uvést variabilní symbol, který vám na vyžádání sdělí odbor životního prostředí (tel.: 584 498 461, e-mail: jaroslava.dopanova@mujes.cz). Variabilní symbol je stejný jako v předchozích letech.

Osvobození a úlevy jsou uvedeny na webu města (www.jesenik.cz)

v sekci *Obecně závazné vyhlášky a nařízení*.

Při platbě poplatku v roce 2021 byly vydávány nové známky na označení nádoby na období 2021–2025. V případě platby bezhotovostní nebo prostřednictvím SIPO byly na žádost známky zaslány poštou. Žádáme občany, aby zkontrolovali své nádoby, zda jsou označeny platnou známkou, abychom předešli problémům při svozu odpadů.

Jaroslava Ďopanová,
odbor životního prostředí

Poplatník – fyzická osoba s trvalým pobytem:

Sazba poplatku je **696 Kč**. Roční perioda – splatnost do 30. 11. 2022. Pololetní perioda – splatnost do 31. 5. 2022 a 30. 11. 2022.

Poplatník z titulu vlastnictví nemovitosti (fyzická i právnická osoba):

Sazba poplatku je **696 Kč**. Roční perioda – splatnost do 30. 11. 2022.

Poplatníkem je vlastník nemovitosti (rodinného domu, bytu, objektu k individuální rekreaci), ve které není k trvalému pobytu hlášena žádná fyzická osoba.

Nově tato povinnost platí i pro právnické osoby, které mají povinnost podat ohlášení správci poplatku (MÚ Jeseník, odbor životního prostředí), a to nejpozději do patnácti dnů ode dne vzniku své poplatkové povinnosti.

Zima je tady aneb Jak správně topit a ušetřit

Topná sezona je v plném proudu, a tak dovolte pár slov k vhodnosti používaného paliva a provozu zdrojů vytápění. Víte, že od 1. září 2022 bude zakázáno topit v kotlích tříd horších než 3. emisní (včetně spalovacích zařízení vlastní výroby)? Zda právě vaše zařízení vyhovuje, zjistíte při povinné pravidelné úřadé kontrole technického stavu a provozu vašeho zařízení. Pokud potřebujete vyměnit zdroj vytápění, doporučujeme informovat se na Krajské úřadu Olomouckého kraje (www.olkraj.cz/kotlikovedotace), zda máte nárok na kotlíkovou dotaci.

Pokud budete měnit spalovací zařízení, je vaší povinností nechat provést i revizi spalinových cest (komínu a kouřovodu). Neprovedení revize může být častým zdrojem problémů, kdy spalinná cesta svými parametry neumožňuje optimální provoz zdroje. Výběr nového spalovacího zařízení konzultujte s kominikem ideálně před samotnou koupí, abyste věděli, zda je zařízení vhodné pro váš komín, nebo zda bude nutná úprava. Nevhodná kombinace zařízení a komínu může vést k těžko odstranitelným problémům, k obtěžování okolí kouřem, k nedostatečné kvalitě spalování atd.

Pořizujte si pouze zařízení výkonově vhodné pro vámi vytápěný objekt – máte-li předimenzovaný kotel, doplňte k němu akumulací nádrž o dostatečném objemu. Pokud je montáž akumulací nádrže podmínkou návodu k instalaci, je její

absence porušením zákona o ochraně ovzduší a zpravidla také záručních podmínek na zboží. Akumulační nádrž umožňuje trvalý provoz kotle při jmenovitém tepelném výkonu, tento provoz je spojen s nižšími emisemi a vyšší účinností – ušetříte tedy jak své zdraví a životní prostředí, tak čas spojený s čištěním kotle a peníze za palivo.

Použijte výhradně takové palivo, které určil výrobce zdroje, a to jak pokud jde o druh, tak i o kvalitu – jedná se o povinnost provozovatele ze zákona. Dodržte také druh dřeva (např. pouze tvrdé) nebo zrnitost uhlí. Černé uhlí nelze volně zaměňovat za hnědé, které má jiné parametry. Hnědé uhlí stejně jako dřevo obsahuje vysoký podíl prchavé hořlaviny (plynné hořlavé látky), která ke svému spálení potřebuje dostatečný prostor – například klasické litinové prohořivací kotle

neumožňují dostatečné prohoření hnědého uhlí, a proto hnědé uhlí do těchto zařízení nepatří. Mimochodem, kdo topí uhlím nakoupeným z Polska, pravděpodobně porušuje české zákony, neboť požadavky na kvalitu uhlí jsou v Polsku nižší než u nás.

U řady zařízení je výrobcem stanovena i maximální vlhkost dřeva (většinou max. 20 % z celkové hmotnosti, což odpovídá sušení po dobu zhruba dvou let), které lze ve zdroji spalovat. Vhodně usušené dřevo vám ušetří náklady na vytápění, protože všechna zbytková vlhkost musí být nakonec v kotli odpařena, což představuje ztrátu energie pro topný systém. Spalováním správně proschlého dřeva se také snižuje množství znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší, vč. rakovinotvorného benzo(a)pyrenu, kterému jsou provozovatelé kotlů spalující mokré dřevo nadměrně vystaveni.

U paliv pro automatické kotle je pak nutné dodržet určitou kvalitu – obsah cizorodých příměsí a nevhodné mechanické vlastnosti či šetření na kvalitě paliva může vést k zablokování podavače paliva či k jeho poškození, a náklady na opravu pak zpravidla tuto úsporu převyšují.

Spalování nevhodného paliva či odpadu vede nejen k vyšším emisím znečišťujících látek, ale způsobuje také další komplikace. Takové spalování může např. způsobit zanášení zařízení i spalinových cest dehtovými úsadami, které snižují přenos tepla ve výměníku a mohou zúžit spalinné cesty a narušit jejich funkci. Především jde ale o hořlavé látky, které mohou vést k požáru! Spalování vlhkého dřeva nebo kombinace dřeva či uhlí a odpadu může vést ke zvýšené korozi.

Odbor životního prostředí

KT Jeseník

Klub turistů připravil na leden tři výlety. V případě nepříznivého počasí může dojít ke změně tras.

Datum: 15. ledna 2022

Rejvíz – Bublavý pramen – Nad Svorností – Dětrichov – Jeseník
Délka trasy: 14 km
Odjezd: autobus 9.45
Výcházku připravila D. Podaná.

Datum: 22. ledna 2022

Písečná – Prameny Javorné – Čertovy kameny – Jeseník
Délka trasy: 14 km
Odjezd: autobus 8.45
Výcházku připravil K. Dušek.

Datum: 29. ledna 2022

Jeseník – Nad Bobrovníkem – Javořík – Adolfovice – Jeseník
Délka trasy: 15 km
Sraz: koupaliště 9.00
Výcházku připravila J. Šimková.

Nejlepší účastníci výzvy 10 000 kroků

Ve čtvrtek 2. prosince proběhlo na radnici slavnostní předání cen třem nejaktivnějším účastníkům sportovní výzvy 10 000 kroků. Všichni byli součástí týmu *Jeseničáci*, který se umístil na 17. místě. Nejlepší z nich ušel za měsíc 1 066 km, cca 34 km denně, a obsadil tak mezi jednotlivci v nabitém celorepublikovém pořadí 37. místo.

Všichni účastníci výzvy velmi doporučují. Motivovala je chodit častěji, a to v rámci běžných dnů místo toho, aby jezdili autem. Nejvíce ocenili formu výzvy, kdy mohli virtuálně cestovat a poznávat nejrůznější kouty naší země. „*Velkou roli hrálo i soupeření, kdy jsme kontrolovali, jestli nás někdo nepředběhl,*“ uvedla jedna z účastnic.

Ceny si převzali z rukou starostky města Jeseníku Zdeňky Blišťanové, za účasti koordinátora

akce za město Jeseník Rostislava Brokeše. „*Když slyším, jak nadšené o výzvě mluvíte, musím se v dalším kole také zapojit,*“ uvedla s úsměvem starostka.

Další kolo výzvy se otevírá v dubnu 2022. Více informací naleznete na webové stránce www.desettisickroku.cz.

(lum)

Deset nových monitorů dechu bude střežit dech miminek v Nemocnici AGEL Jeseník

Celkem deset nových monitorů dechu v celkové hodnotě 20 000 Kč získalo od Nadace Křížovatka novorozenecké a dětské oddělení Nemocnice AGEL Jeseník. Přístroje chrání novorozence před syndromem náhlého úmrtí (SIDS), který je jednou z nejčastějších příčin úmrtí kojenců do jednoho roku života.

Monitor je umístěn pod matrací a identifikuje pohyby dýchání dítěte, které se elektronicky přenášejí do mikroprocesoru. Blikající zelené světýlko na stanici značí, že je vše v pořádku. „V případě, že dítě nedýchá déle než dvacet vteřin, přístroj spustí alarm. Ten upozorní rodiče, že miminko je v nebezpečí ohrožení života, a ti mohou včas reagovat,“ vysvětluje Pavlína Vašinová, staniční sestra novorozeneckého oddělení Nemocnice AGEL Jeseník.

„Syndrom náhlého úmrtí, na který ročně v České republice umře okolo dvaceti dětí, v naší nemocnici rozhodně nepodceňujeme. Monitor mají k dispozici miminka v každé po-

stýlce. Letošní rok vyřazujeme deset monitorů a stejný počet jsme naopak od Nadace Křížovatka dostali,“ dodává Pavlína Vašinová, staniční sestra novorozeneckého oddělení. Celkově je na novorozeneckém oddělení patnáct monitorů, další dva používají na dětském oddělení.

„Ráda bych touto cestou poděkovala nejen Nadaci Křížovatka, ale i společností General Disinfection (H2O Cool), FENIX Trading a Top Teramo za finanční podporu, díky které bylo možné přístroje pro děti do nemocnice zakoupit,“ doplnila primářka dětského oddělení Nemocnice AGEL Jeseník Lenka Rašková. Nadace křížovatka se jako jediná

Foto: Nemocnice AGEL Jeseník

nadace v České republice aktivně věnuje podpoře povědomí veřejnosti o SIDS a o možnostech ochrany ohrožených dětí do jednoho roku věku. Díky dárcům a sponzorům nadace pomáhá vybavit české nemoc-

nice a porodnice monitory dechu Babysense, které jsou registrovány u Ministerstva zdravotnictví ČR jako zdravotnická pomůcka a prošly několikaletými klinickými testy.

Nemocnice AGEL Jeseník

Poděkování zdravotníkům

Starostka města Zdeňka Blišťanová předala tzv. covid směně při jesenické nemocnici kávu, ovoce a oříšky. „Tímto bych chtěla poděkovat za vaše úsilí, které si zaslouží velký obdiv,“ uvedla starostka. Poděkování patří také všem občanům, kteří se při zvládnání epidemie chovají zodpovědně a pomáhají si.

Senior taxi v roce 2022

Dne 11. října 2021 bylo radou města schváleno uzavření nové smlouvy na provozování služby Senior taxi. A jakou změnu nová smlouva přinesla?

Senior taxi bude provozováno od 6.00 do 18.00, dále se rozšířil okruh míst o kostely na území města. Věková hranice 73 let, šest jízd na měsíc a provozování v pracovní dny zůstávají beze změny.

Tiskopisy k vyřízení nebo vystavení nového průkazu na rok 2022 služby Senior taxi města Jeseníku (žádost, plnou moc) najdete na stránkách města Jeseník, www.jesenik.cz. Můžete je vyřídit také osobně v budově IPOS, K. Čapka 1147/10, 4. patro, blok A (vpravo od výtahu), dveře č. 406 nebo nově v budově Městského úřadu, Tovární ul. 1287/4, v přízemí,

v kanceláři pokladny na místo zrušené kanceláře CzechPoint v přízemí radnice, Masarykovo nám. 167/1.

S případnými dotazy se můžete obrátit na Alenu Kalinovou, tel.: 584 498 406, e-mail: alena.kalinova@mujes.cz, (IPOS) ulice K. Čapka 1147/10, blok A, 4. patro, dveře č. 406.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Službu Senior taxi si můžete objednat u provozovatele služby OK TAXI na telefonním čísle 603 75 95 65.

Hrajeme si s roboty

V pátek 3. prosince přivítalo jesenické gymnázium první z několika skupinek žáků základních škol Jesenícka. V rámci spolupráce Gymnázia Jeseník s okolními školami i v rámci MAP rozvoje vzdělávání ORP Jeseník II se totiž několikrát uskutečnila akce nazvaná Hrajeme si s roboty. Kde jinde než právě na gymnáziu – vždyť se zde už více než sedmáct let věnují robotice, mj. robotické soutěži FIRST LEGO League, a dosahují v ní mnoha vynikajících úspěchů doma i v zahraničí.

Sympatičtí deváťáci ze Základní školy Jeseník strávili tři hodiny nabitě aktivitami spojenými s programováním, IT a robotikou. A bylo vidět, že si to užívají. Pod vedením zkušených učitelů měli totiž možnost naprogramovat mBot2 robota, aby pozdravil, opakoval zvuky anebo zápasil v sumo, ale také vytvořit jednoduchou hru s micro:bity. O přestávce si od robotování odpočinuli neformální diskusí a hraním twistru.

Do akce se kromě řady učitelů za-

pojilo i několik maturantů, dlouholecých členů týmu R. U. R. Představili roboty sestavené ze stavebnic LEGO, pomáhali s organizací aktivit a také vysvětlovali, v čem spatřují přednosti systematické výuky IT technologií, programování a robotiky na Gymnáziu Jeseník.

Z pozitivních ohlasů je jasné, že o setkání s roboty na jesenickém gymnáziu je velký zájem.

**Eva Knoppová,
Gymnázium Jeseník**

Setkání na téma programování, IT a robotika.

Foto: Gymnázium Jeseník

Martinská slavnost, adventní dílna a 3D tisk v SVČ DUHA

3D tiskárna v SVČ DUHA

Děti z SVČ DUHA Jeseník se zapojily do projektu *3D tiskárny školám*. Díky největší české firmě PrusaResearch, která vyrábí tiskárny od roku 2012 a distribuuje je do celého světa, jsme získali do zápůjčky novou tiskárnu. První výzvou bylo tiskárnu, kterou jsme dostali jako skládačku z plastových dílků, šroubků, motorků a součástek, složit, zkalibrovat a nastavit. Děti pak měly za úkol zdolat další výzvu – vymyslet, nakreslit v 3D programu, vyzkoušet a vytisknout projekt, který by byl nejen zajímavý pro děti ve školách, ale který by i zvládly podle vytvořeného postupu samy vymodelovat a tisknout. Vymysleli jsme několik projektů, nakonec jsme vybrali ten nejzajímavější – *Fyzika hrou*. Děti pak vymodelovaly různé dopravní prostředky (auto, vlak, raketu, loď...), umístily do nich magnet a k nim vyrobily vodič tyčinku s magnetem opačného pólu. Dopravní prostředky pak jsou poháněny magnetickou odpudivou nebo přitažlivou silou a prakticky znázorňují, jak působí magnetické pole. Díky tomuto projektu nám firma PrusaResearch 3D tiskárnu věnovala a děti mohou vytvářet další zajímavé projekty. 3D tisk je novou technologií, děti baví nejen tisknout různé postavičky, medaile, formičky, ocenění, ale také modelovat ve 3D a vymýšlet různé zlepšováky a projekty v 3D programech. Děkujeme firmě PrusaResearch za novou tiskárnu!

Adventní dílna

Věnečky, svíčky, chvojí, sušené pomeranče, jablíčka, slaměné a dřevěné ozdoby, sušené květy, voňavý badyán, skořice, sisalová hnízdečka a vánoční stuhy – to vše čekalo na děti v sobotní adventní dílně. Nejtěžším úkolem bylo vyrobit základ na věnec, chvojí obalit korpus a šikovně větvičky přidrátkovat. Pak přišlo na řadu zdobení a aranžování ozdob. Dětem to šlo výborně a vyrobily si krásné originální adventní věnce. Při zdobení jsme si povykládali o tradici adventu, co znamenají adventní neděle a jak se slaví Vánoce. Dalším úkolem bylo

Adventní dílna

věncečky, svíčky, chvojí, sušené pomeranče, jablíčka, slaměné a dřevěné ozdoby, sušené květy, voňavý badyán, skořice, sisalová hnízdečka a vánoční stuhy – to vše čekalo na děti v sobotní adventní dílně. Nejtěžším úkolem bylo vyrobit základ na věnec, chvojí obalit korpus a šikovně větvičky přidrátkovat. Pak přišlo na řadu zdobení a aranžování ozdob. Dětem to šlo výborně a vyrobily si krásné originální adventní věnce. Při zdobení jsme si povykládali o tradici adventu, co znamenají adventní neděle a jak se slaví Vánoce. Dalším úkolem bylo

Martinská slavnost. Foto: SVČ DUHA

Adventní dílna v SVČ DUHA.

Foto: SVČ DUHA Jeseník

z kroucené vrby zatočit proutěný věneček a vyrobit ozdobu na dveře zdobenou stříbrnými nebo barevnými baňkami. Na závěr dílničky jsme si odlili ozdobičky z včelího vosku. Všechny výrobky se dětem opravdu povedly. A teď už můžeme u svíček zapálených na adventním věnci čekat na Vánoce!

Martinská slavnost s uspáváním broučků

Na svatého Martina krajina už usíná... Aby mohla přijít zima, sešly se děti v den svátku sv. Martina s lampiony a lampičkami před SVČ DUHA Jeseník a vydaly se průvodem městem Jeseník. Nejprve jsme si povídali o biskupu Martinovi, jak se staral o chudé a rád se s nimi dělil o jídlo a šaty. My jsme se symbolicky rozdělili o výborné ořechové

a povidlové rohlíčky, které napekly maminky z MRC Krteček a také děvčata z SVČ DUHA. Pak už se děti, rodiče i prarodiče vydali na cestu městem, kde měli po cestě najít broučky s lampičkami a splnit jejich úkoly. A byla to krásná podívaná, sešlo se nás hodně, přišly i maminky s kočárky a lampičky rozveselily celé město. Bylo nás tolik, že jsme obejmuli jesenickou radnici. Na konci děti odemkly kouzelným klíčem zahrady SVČ DUHA, kde je čekalo překvapení. Do velké hromady listů jsme uložili broučky a zazpívali jim ukolébavku. Za odměnu si děti našly v zahradě poklad. Lampionový průvod jsme ukončili výborným punčem a zima může konečně přijít!

Pavla Ježová,
SVČ DUHA

Konec kalendářního roku 2021 v Modré školce

Spolupráce školky a nemocnice

V současné době udělat lidem a zvláště nemocným malou radost je k nezaplacení. Proto se učitelky a děti z Modré školky rozhodly, že potěší všechny pacienty a zaměstnance Nemocnice AGEL v Jeseníku. Zákaz návštěv v nemocnici je pro samotné pacienty stresující obzvláště v době vánočního času.

Z tohoto důvodu se učitelky a děti rozhodly vytvořit projekt s názvem *Vánoční zvyky a tradice očima dětí z Modré školky*. Cílem projektu bylo seznámení pacientů a personálu nemocnice s českými lidovými tradicemi, které byly a jsou aktuální pro nastávající adventní čas. Děti každou vánoční tradici výtvarně znázornily, a to tak, jak ji vnímají ve svém věku. Pracovaly ve skupinkách. K Vánocům neodmyslitelně patří i voňavé cukroví a perníčky. Na tuto skutečnost děti také nezapomněly. Společně napekly perníčky pro pacienty na dětské oddělení, na LDN a pro zdravotní personál. Předání proběhlo v pátek 26. listopadu v nemocnici, bohužel bez přítomnosti dětí. Na závěr chceme poděkovat všem zdravotníkům a personálu za jejich pracovní nasazení v této nelehké době. Už nyní se těšíme na další spolupráci v roce 2022.

Praktické dovednosti v Modré školce

Děti z Modré školky se učí ne-

jen vědomostem, ale zejména i praktickým dovednostem. Děti v posledním ročníku předškolního vzdělávání zahájily advent pečením perníčků pod vedením A. Ringové, maminky jedné naší holčičky. Děti si touto činností přirozeně rozvíjely své smysly, motoriku a dovednosti. Děly těsto, válely, vykrajovaly, pekly, zdobily a nakonec i ochut-

navaly. Kromě spolupráce rodičů ve vzdělávání dětí dochází pravidelně do naší mateřské školy také Lenka Šafářová ze Zahrady 2000, která se věnuje polytechnickému vzdělávání. V rámci spolupráce v době vánočního času s dětmi tvořila svícny, vánoční keramiku a jiné výrobky. Děti byly nadšené. Do rozvoje praktických dovedností určitě patří i realizovaný workshop s Františkem Vránou. Děti si pod vedením zkušeného ševce ušily svého nového kamaráda-medvídka. Nejdůležitější věc, kterou pedagog může ve svém povolání udělat, je ta, že dětem poskytne dostatek prostoru, času a prostředků pro úspěšnou seberealizaci. Výsledná práce dětí a jejich radost ze zvládnutého nás opět ujistily, že když dítě dokáže přirozeně uspět, učí se rádo a s chutí. Tyhle činnosti budou v naší mateřské škole pokračovat i v novém roce. Děkujeme všem dobrovolníkům za jejich spolupráci a nádherné aktivity, s kterými přicházejí za dětmi do mateřské školy.

Tým Modré školky

Akce

Akce se konají v souladu s aktuálními mimořádnými a ochrannými opatřeními ke covidu-19.

sobota 1. ledna v 18.00

Masarykovo náměstí
NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ S PŘÍPITKEM
Novoroční přání starostky města Jeseník, ohňostroj a start nového roku 2022.
Start ohňostroje v 18.00.
Pořádají Město Jeseník a MKZ Jeseník.

úterý 4. ledna v 11.00

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)
KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY RICHARDA LOSKOTA: PŘES STROMY NEVIDÍM KRAJ LESA
Výstavou současného umělce Richarda Loskota, inspirovanou krajinou Jeseníků a způsoby našeho prožívání krajiny obecně, vás provede kurátorka a edukátorka městské galerie Lucie Štílová Vobořilová. Prohlídka je určena seniorům a také všem, kdo si mohou udělat na umění čas během dopoledne. Po prohlídce následuje povídání o dalším výstavním programu roku 2022 a o umění obecně, při kterém vás zveme na šálek čaje či kávy.
Vstup volný.
Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Státního fondu kultury.

úterý 11. ledna ve 14.30

SVČ DUHA Jeseník
DUHA ČTE DĚTEM
Společné čtení příběhů a pohádek.
Pořádají SVČ a zpDVPP DUHA Jeseník.

středa 12. ledna v 11.00

Divadlo Petra Bezruče Jeseník
LIŠKA BYSTROUŠKA
Pohádka na motivy knihy Rudolfa Těsnohládky o nejslavnější lišce z bílovických lesů, doplněná nezaměnitelným výtvarným stylem Venduly Chalánkové v inscenaci plné hudby, loutek, tanců a radosti ze svobody. Rodinné představení pro školy a pro rodiče s dětmi od tří let.
Vstupné 100 Kč.
Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 16. ledna v 17.00

Kaple, Jeseník
ZAHÁJENÍ TANEČNÍCH KURZŮ PRO MANŽELSKÉ A PARTNERSKÉ PÁRY
Zveme vás na základní taneční kurzy pro manželské a partnerské páry. Lekcí bude dohromady šest a budou probíhat každou neděli večer za vedení Ivy Obšilové, lektorky společenského tance. Propojte společenský zážitek s příjemnou fyzickou aktivitou. Přihlásit se můžete na e-mailu simeckova@mkzjes.cz nebo na tel.: 608 701 674. Kurzovní bude stanoveno podle počtu přihlášených dvojic.
Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 18. ledna ve 14.30

SVČ DUHA Jeseník
PUZZLEJÁDA
Soutěž pro děti od šesti let ve skládání puzzle. Zápisné 20 Kč. Přihlášky předem: jezova@duhajes.cz.
Pořádají SVČ a zpDVPP DUHA Jeseník.

čtvrtek 20. ledna v 9.00**a pátek 21. ledna v 9.00 a v 11.00**

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)
WORKSHOPY S UMĚLCEM RICHARDEM LOSKOTEM
V prosinci byla zahájena výstava současného umělce Richarda Loskota *Přes stromy nevidím kraj lesa*, vycházející z autorovy reflexe krajiny Jeseníků a přírody jako takové. Pro školní skupiny jsme připravili workshopy s vystavujícím umělcem, při kterých se žáci druhého stupně a studenti SŠ seznámí s vybranou filmovou technologií i se způsoby umělcovy práce a budou sami tvořit, inspirování netradiční výstavou. Program je třeba

rezervovat na e-mailu edukace@mkzjes.cz, cena 50 Kč za žáka.

Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Státního fondu kultury.

čtvrtek 20. ledna v 18.00

Místo konání bude upřesněno
SLAVNOSTNÍ PŘEDSTAVENÍ DÍLA RICHARDA LOSKOTA PRO VEŘEJNÝ PROSTOR MĚSTA
V prosinci byla v jesenické galerii zahájena výstava současného umělce Richarda Loskota *Přes stromy nevidím kraj lesa*, vycházející z autorovy reflexe krajiny Jeseníků a přírody jako takové. Výstavu v lednu doplní i dílo ve veřejném prostoru města. Richard Loskot tak ožíví veřejný prostor města podruhé – poprvé s ním Městská kulturní zařízení navázala spolupráci před Vánoci roku 2020, kdy pro Masarykovo náměstí připravil atraktivní světelnou instalaci *Hvězda*.

Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Státního fondu kultury.

pátek 21. ledna v 15.30

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)
KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY PŘES STROMY NEVIDÍM KRAJ LESA S VYSTAVUJÍCÍM UMĚLCEM RICHARDEM LOSKOTEM
Výstavou, vycházející z umělcovy reflexe krajiny Jeseníků a přírody jako takové, provede návštěvníky její autor, současný umělec Richard Loskot. Během prohlídky se na dálku spojíme také s Barborou Cíprovou, kurátorkou výstavy. Vstup volný.
Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Státního fondu kultury.

neděle 23. ledna v 15.00

Divadlo Petra Bezruče Jeseník
LOUPEŽNICKÁ POHÁDKA
V království obklopeném lesy a potoky zůstanete na výchovu své dcery král sám – a jak to u otců bývá, svou dcerunku rozmazluje a rozmazluje, až je rozmazlená. Nikdo si s královskou dcerou neví rady, tak se do výchovy vloží pohádkový duch a použije prastarou výchovnou metodu, která slavila úspěchy už v dávných dobách našeho dětství. Že byste rádi věděli, jaká metoda to je? Počkejte si na pohádku s písničkami, loupežníky a rozmazlenou princeznou. Pravidelná nedělní pohádka pro děti od tří let. Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník. Vstupné 100 Kč.
Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 27. ledna v 19.00

Klub Plíživá Kontra
HOSPODSKÝ KVÍZ
Přijďte si zasoutěžit a příjemně strávit večer plný vtipných i vážnějších otázek, při kterých ze sebe vydolujete znalosti, o kterých jste ani netušili, že je máte. Soutěžní týmy max. tříčlenné. Moderuje Petr Zobač. Vstupné 30 Kč.
Pořádá Quiz Crew.

sobota 29. ledna v 16.00

Kaple, Jeseník
KONCERT K 225. VÝROČÍ NAROZENÍ FRANZE SCHUBERTA
Konec ledna je v Jeseníku již nerozlučně spjat s koncertem věnovaným výročí narození Franze Schuberta. Na lednovém koncertu se nám představí Inna Aslamas (klavír) a Petr Pomkla (flétna). Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník. Vstupné 120 Kč, senioři a děti 100 Kč.
Pořádají MKZ Jeseník.

PŘIPRAVUJEME NA ÚNOR:

3. 2. Hypnotizér Jakub Kroulík
6. 2. Zimní pohádka
12. 2. Duo Jamaha
17. 2. Rafaela Drgáčová – Jurkovič
18. 2. Moravská filharmonie Olomouc s Václavem Hudečkem

Výstavy

11. prosince 2021 – 6. března 2022

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)
RICHARD LOSKOT: PŘES STROMY NEVIDÍM KRAJ LESA

Začátkem prosince byla v galerii Městských kulturních zařízení otevřena sólová výstava vizuálního umělce Richarda Loskota na téma prožívání krajiny. Autor se inspiroval lesy a přírodou Jesenicka a obecněji i mytologií, příběhy a pohádkami, ve kterých hraje les důležitou symbolickou úlohu. Zajímá se o pocit, kdy se člověk ocitne sám uprostřed temného lesa, v neznámém prostředí, a rozproudí se v něm imaginace. Tvary a zvuky se najednou jeví zcela jinak než za dobré viditelnosti. Výstava *Přes stromy nevidím kraj lesa* se skládá ze dvou částí. První z nich se nachází v přízemí budovy a je prostorem pro vlastní tvorbu. Richard Loskot zde vytvořil jakýsi ateliér, kde si můžeme pohrát s realitou skrze filmařskou technologii tzv. klíčování. Horní patro je zaplněno působivou světelnou instalací. Vstupujeme do prostředí imaginativní krajiny skládané z obrazů, které autor zachytil v okolní přírodě. Richard Loskot na konci loňského roku vystavil na Masarykově náměstí svůj monumentální objekt *Hvězda* a i letos bude jeho výstava doplněna o dílo ve veřejném prostoru, které bude představeno veřejnosti ve čtvrtek 20. ledna 2022. Kurátorka výstavy: Barbora Cíprová. Otevřeno: pondělí–pátek 13.00–17.00, sobota 10.00–13.00. Vstupné dobrovolné.
Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory MK ČR a Státního fondu kultury.

Vlastivědné muzeum Jesenícka

VÝSTAVY:

12. ledna – 27. března

Galerie
PŘÍBĚH KNIH A KNIHOVEN NA JESENICKU
Výstava představí nejvýznamnější literární díla na Jesenícku vzniklá nebo s tímto regionem spojená, a to včetně knih, které se do současnosti uchovaly též v rukopisné podobě. Součástí budou prezentace práce s digitalizačními texty, od přípravy až po samotný výstup zprístupněný prostřednictvím webového rozhraní. Díky instalovanému studijnímu místu si návštěvníci budou moci sami vyzkoušet práci s digitalizačními tisky včetně dalších databází. V rámci výstavy budou pro základní a střední školy připraveny workshopy, které si kládou si za cíl seznámit žáky s prací s digitalizačními tituly a s postupy při hledání požadované literatury. Kurátor: Pavel Žurek. Vstupné: 60/30 Kč.

2. února – 4. září

Hlavní výstavní sál
ZLATÉ ČESKÉ RUČIČKY
Přijměte pozvání na nevšední výstavu, jež prezentuje pověstnou šikovnost našich lidí, kteří dané výrobky zhotovili buď kvůli nedostupnosti artiklu na trhu, nebo jen tak pro radost. Prohlédnete si běžné, ale i nevšední produkty fenoménu kutilství, za nímž stojí ony proslulé „zlaté české ručičky“. Autoři: Milan Rychlý, Pavel Macháček. Vstupné: 60/30 Kč.

PŘEDNÁŠKY:

čtvrtek 27. ledna v 18.00

Rytířský sál Vodní tvrže
REJVIŽSKÁ HORNATINA POHLEDEM PŘÍZEMNÍM I NEBESKÝM
Na Rejvížskou hornatinu se v přednášce podíváme nejprve z hlediska běžné procházky, zaměříme se na fyzickou geografii, zejm. geomorfologii, a představíme si zajímavé tvary zdejšího reliéfu. Následně však navážeme procházku vesmírnou, která nám zprostředkuje unikátní pohled moderních satelitních technologií. A pokud myslíte, že se bude jednat o pouhé fotky z kosmu, vězte, že jste na omylu. Přednášející: Pavel Rušar. Vstup volný.

STÁLÉ EXPOZICE:**SPIRÁLA ČASU ZEMĚ**

Moderní interaktivní expozice, jež se věnuje geomorfologickému vývoji Jesenicka i obecně vzniku a vývoji naší planety, vznikla díky finančnímu příspěvku Olomouckého kraje ve výši 7 milionů korun. Hlas známého umělce Arnošta Goldflama seznámí návštěvníky s řadou pozoruhodných faktů o geologických jevech tohoto kraje, k vidění jsou zajímavé modely sopky, trilobita, jeskyně či snímky z produkce BBC. Sbírkové předměty jsou prezentovány v moderním výstavním fundusu. Kromě dotykové obrazovky s doplňujícími texty a animacemi návštěvníky nepochybně zaujme fascinující model ledovce, který představuje pomyslný vrchol celé expozice. Vstupné 80/40 Kč.

ČARODĚJNICKÉ PROCESY NA JESENICKU V 17. STOLETÍ

Expozice, která vznikla z prostředků Olomouckého kraje, představuje mimořádný počín po stránce odborné, technické, výtvarné, ale i stavební. Vůbec poprvé byly zpracovány dokumenty ze 17. století uložené ve vratislavských archívech, informace o procesech s údajnými čarodějnicemi jsou uvedeny do kauzálních souvislostí. Návštěvníci na své cestě do temné historie Jesenicka využívají audioprůvodce ve čtyřech jazykových mutacích. Zajímavostí expozice je tzv. fogscreens, unikátní promítací zařízení do suché mlhy, které představí nešťastný osud první oběti jesenických procesů Barbory Schmiedové. Maximální počet návštěvníků ve skupině je dvanáct. Prosíme o rezervaci předem na tel. 725 073 539 nebo prostřednictvím e-mailu info@muzeumjesenik.cz. Prohlídky probíhají každou celou hodinu kromě poledne. Vstup je zakázán dětem do deseti let. Návštěvu nedoporučujeme dětem do třinácti let. Vstupné 110/55 Kč.

HISTORIE A ARCHEOLOGIE JESENICKA

Ve své nynější podobě představuje *Historie a archeologie Jesenicka* nejstarší stálou expozici v prostorách Vodní tvrze v Jeseníku. Prezentuje výsledky bádání a archeologických výzkumů od pravěku až do 19. století. Dále přibližuje návštěvníkům, že Jesenicko neprocházelo jen obdobími rozkvětu a nerušeného koloběhu života – vedle válek město i okolí trápily také přírodní katastrofy jako požáry či povodně, které za sebou často zanechaly jen spoušť a zmařené lidské životy. V neposlední řadě expozice přibližuje slavnou hudební a lázeňskou minulost kraje, spjatou se jmény hudebního skladatele Karla Ditterse z Dittersdorfu nebo zakladatelů vodoléčby Vincenze Priessnitze a Johanna Schrotha. Vstupné 50/25 Kč.

Rodný dům Vincenze Priessnitze

STÁLÁ EXPOZICE VINCENZ PRIESSNITZ ALÁZNĚ UZAVŘENO**Prodejní místa rezervčního systému:**

- Kino Pohoda Jeseník
- Cest. kancelář MONDI-tour Jeseník (Palackého ul.)
- Půjčovna elektrokol Jeseník Tour Jeseník (ul. 28. října)
- TIC Jeseník v Katovně (Palackého ul.)
- Lázeňské informační centrum Jeseník
- Knihovna Mikulovice
- Městské informační centrum Zlaté Hory
- Informační centrum Bělá pod Pradědem
- Informační centrum Vidnava
- Informační centrum Javorník
- Městský úřad Žulová
- Obecní knihovna Lipová-lázně

Městská kulturní zařízení Jeseník**Kino Pohoda**

středa 12. ledna v 19.30

U PETROVOVÝCH ŘÁDÍ CHRÍPKA / filmový klub / titulky / 145 min / drama / Rusko, Německo, Švýcarsko, Francie 2021 / do 15 let nevhodné

čtvrtek 13. ledna v 19.30

KURZ MANŽELSKÉ TOUHY / 90 min / komedie / Česko 2021 / do 12 let nevhodné

pátek 14. ledna v 19.30

SPIDER-MAN: BEZ DOMOVA / dabing / 148 min / sci-fi, dobrodružný / USA 2021 / mládeži do 12 let nepřístupné

sobota 15. ledna v 16.30

TŘI PŘÁNÍ PRO POPELKU / dabing / 87 min / rodinná fantasy pohádka / Norsko, Litva 2021 / mládeži přístupné

sobota 15. ledna v 19.30

ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK 2: DOBRODOŠLI / 93 min / rodinná komedie / Česko, Slovensko 2021 / mládeži přístupné

neděle 16. ledna v 15.00

ZPÍVEJ 2 / dabing / 110 min / rodinná animovaná komedie / Německo, USA 2021 / mládeži přístupné

pondělí 17. ledna v 10.00

KAREL / senior klub / 133 min / dokumentární / USA 2021 / mládeži

středa 19. ledna v 19.30

SÍLA / filmový klub / 92 min / dokumentární / Česko 2021 / do 12 let nevhodné

čtvrtek 20. ledna v 19.30

KLANG GUCCI / titulky / 164 min / životopisné drama / Velká Británie 2021 / do 15 let nepřístupné

pátek 21. ledna v 16.30

KROTITELÉ DUCHŮ: ODKAZ / dabing / 124 min / fantasy komedie / USA 2021 / mládeži přístupné

pátek 21. ledna v 19.30

KINGSMAN: PRVNÍ MISE / titulky / 131 min / akční komedie / USA, Velká Británie 2021 / do 15 let nepřístupné

sobota 22. ledna v 10.00

CHLUPÁČCI / dabing / 84 min / animovaná pohádka / USA, 2021 / mládeži přístupné

sobota 22. ledna v 19.30

SRDCE NA DLANI / 95 min / komedie / Česko 2022 / mládeži přístupné

středa 26. ledna v 19.30

MAINSTREAM / filmový klub / titulky / 94 min / drama – komedie / USA, 2020 / do 12 let nevhodné

čtvrtek 27. ledna v 19.30

DEEP WATER / titulky / 153 min / thriller / USA 2022 / do 12 let nepřístupné

pátek 28. ledna v 19.30

SRDCE NA DLANI / 95 min / komedie / Česko 2022 / mládeži přístupné

sobota 29. ledna v 19.30

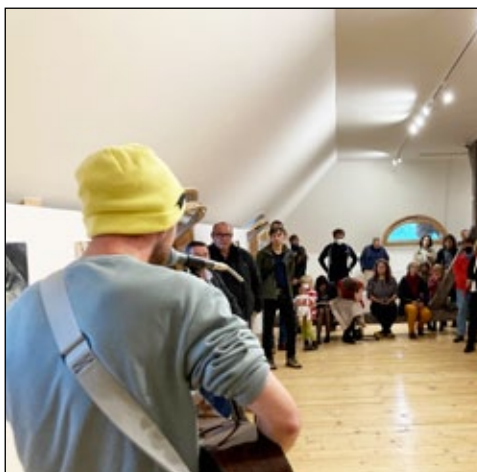
MORIBUS / titulky / 100 min / akční sci-fi horor / USA 2022 / do 12 let nepřístupné

neděle 30. ledna v 15.00

MOJE KRÁSNÁ PŘÍŠERKA / dabing / 80 min / animovaná pohádka / Rusko 2021 / mládeži přístupné

středa 2. února v 19.30

MILUJ SVĚHO ROBOTA / filmový klub / titulky / 105 min / komedie / Německo 2021 / do 12 let nevhodné

Od letošního roku probíhá v jesenické galerii v Katovně projekt *Současné umění pro Jeseník*. Jeho součástí jsou výstavy předních současných umělců a umělkyní a řada doprovodných programů pro děti i dospělé. Pro školní skupiny jsou k výstavám vždy připraveny vzdělávací programy a workshopy. A co se děti v galerii učí? Rozvíjejí svoji kreativitu, učí se vnímat umění a formulovat své názory nebo se inspirojí uměním při vlastním tvoření. Foto: MKZ Jeseník

Kateřina Tomanová: Sestavujeme atraktivní plán kultury

Od 1. prosince 2021 vede Městská kulturní zařízení Kateřina Tomanová, která nastoupila jako zástup za mateřskou a rodičovskou dovolenou stávající ředitelky. Je mimo jiné absolventkou oboru kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo, který vystudovala na Slezské univerzitě v Opavě. Ráda by posílila stávající dramaturgii a marketingové aktivity.

S jakou vizí nastupujete do čela Městských kulturních zařízení?

Vzhledem k tomu, že nastupuji pouze na tři roky jako zástup za stávající ředitelku, která odchází na mateřskou dovolenou, mohu formulovat vize pouze krátkodobé. Ráda bych posílila stávající dramaturgii a marketingové aktivity, které nevnímám jako dostačující. Také bych chtěla docílit modernizace a rozvoje některých procesů uvnitř organizace, neboť jsou v mnoha ohledech již velmi zastaralé a zdají se být chaotické. Nicméně je potřeba udržet trend moderní kultury, který se povedlo odcházející ředitelce nastavit. Je nutné však zmínit, že hlavní vizí každého managementu kultury v současné době je ustát nejnepříznivou situaci související s opatřeními ve vztahu k nemoci covid-19. Když si uvědomíme, že kultura je „pouze“ terciální sférou, což může

pro někoho znamenat totéž co „zbytečná“, je pro jiné velmi důležitým prvkem, bez kterého se nelze obejít. Kultura je prakticky obrazem dané společnosti.

Co byste chtěla změnit a proč?

Zejména cokoliv zastaralého vyměnit za nové a moderní. To by si zdejší občané, kteří navštěvují třeba divadlo, rozhodně zasloužili. A myslím, že i zaměstnancům by se pracovalo lépe, kdyby mohli využívat krásných moderních prostor. Co se týká aktivit v organizaci, ty více soustředit na každodenní akce a větší spolupráci s občany, školami, spolky, dalšími organizacemi a podnikatelskou sférou. Myslím, že by to bylo vzájemně obohacující a posunulo by to kulturní dění v Jeseníku o malinko dál.

Jaký je váš pohled na kulturu v Jeseníku?

Jeseník je kulturním městem, nabízí různá vyžití pro širokou veřejnost. Každý si tu najde to své, co má rád. Nikdy neuspokojíte všechny potřeby, vždy se najde někdo, kdo bude cokoliv hanit, ať už ze své povahy, nebo z nedostatku uspokojení svých potřeb. Ale v takovém případě není nic jednoduššího než to, aby přišel a své přání a návrhy nám řekl. Jen

tak se o nich dozvíme a můžeme najít cestu, jak jim vyhovět. Líbí se mi zdejší výstavnická činnost, práce knihovnic v knihovně, četnost kvalitních filmů v kině a neskonale nasazení zaměstnanců MKZ i o víkendech, svátcích, ve dne, v noci i nad rámec svých pracovních povinností, neboť doslova darují svůj čas přípravě kulturních zážitků pro zdejší obyvatele.

Starostka města Jeseníku Zdeňka Blišťanová se rozloučila se stávající ředitelkou MKZ Jeseník Petrou Fusovou (vlevo) a přivítala do funkce Kateřinu Tomanovou. Foto: Petra Špačková

Plán kulturních akcí na rok 2022 je už, předpokládám, hotový. Která z nich bude podle vás tím hlavním tahákem a dočkáme se novinek?

Plán na rok 2022 je sestaven zatím v pracovní verzi. Moc špatně se za situace, kdy nás omezují opatření spojená s covidem, plánují kulturní a umělecké akce. Bylo by fajn, kdyby se uskutečnily tradiční akce, na které jsou zde lidé zvyklí, a nemuselo se nic rušit. Sestavujeme plán atraktivních divadelních představení, edukačních programů pro děti a mládež i programů pro seniory a v neposlední řadě chceme obohatit i filmy v kinech o besedy s jejich tvůrci a protagonisty.

Pocházíte z Ostravy. Jak na vás působí Jeseník a lidé v něm?

Ano, pocházím z Ostravy, která je krajem „razovitým“, jak se s oblibou říká. Ale stejně „razovité“ je i Jeseník. To říkám spíše s nadsázkou, protože jsem zatím měla tady asi štěstí na lidi, neboť potkávám lidi milé, usměvavé a „dost nahlas“ upřímné. A to se mi líbí. Hned od první chvíle víte, na čem jste. Moc ráda se mezi zdejší obyvatele začlením a budu vnímat místní krásnou atmosféru.

(lum)

Umělec Richard Loskot znovu vystavuje v Jeseníku

Sám uprostřed temného, neznámého lesa. Tvary a zvuky nabývají tajemné, až nadpřirozené podoby. A v člověku se rozproudiví obrazotvornost.

Sólová výstava vizuálního umělce Richarda Loskota, který se v Jeseníku představil před Vánocemi v roce 2020 s monumentální světelnou instalací *Hvězda* na Masarykově náměstí, je od prosince k vidění v Galerii v TIC Katovna. Nese název *Přes stromy nevidím kraj lesa* a doplní ji opět dílo ve veřejném prostoru města. Výstava, tematizující lidské prožívání přírody, zahrnuje světelnou instalaci a také

laborať či ateliér určený experimentům návštěvníků.

Výstavu pořádají MKZ Jeseník. Je otevřena vždy od pondělí do pátku v době od 13.00 do 17.00, v sobotu od 10.00 do 13.00. Finančně ji podpořily Ministerstvo kultury ČR a Státní fond kultury. Více informací: www.mkzjes.cz, Facebook: *Současné umění pro Jeseník*.

(mat)

Charita Jeseník vyhláší 15. ročník

VÝTVARNÉ A FOTOGRAFICKÉ SOUTĚŽE

na téma

„Tři králové v proměnách času“

Kategorie: I. do 7 let II. 8 - 12 let

Fotografická soutěž není věkově omezená

Své výtvarné práce odevzdávejte do 31. ledna 2022 na střediscích Charity Jeseník

Fotografie pošlete do 19. ledna na e-mail trikralovka@jesenik.charita.cz

Více informací na www.jesenik.charita.cz

Richard Loskot

Přes stromy nevidím kraj lesa

Světelná instalace a ateliér pro experimenty

11. 12. 2021 – 6. 3. 2022

Vstupné dobrovolné.
Otevřeno PO-PÁ 13-17 hodin, SO 10-13 hodin.
V období od 24. 12. do 2. 1. otevřeno ve dnech 27. 12. – 30. 12. 2021.
Více informací: www.mkzjes.cz, galerie@mkzjes.cz a FB Současné umění pro Jeseník

Výstava GALERIE TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM (KATOVNA) JESENÍK

NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ S PŘÍPITKEM

2022

Masarykovo náměstí
1.1.2022
v 18:00 hodin

mkz
Městská kulturní zařízení
www.mkzjes.cz

Jeseník
město v srdci přírody

www.mkzjes.cz

TANEČNÍ KURZ
PRO MANŽELSKÉ A PARTNERSKÉ PÁRY

LEDEN
2022

Městská kulturní zařízení Jeseník pořádají základní taneční kurzy pro manželské a partnerské páry.

Zahájení kurzů proběhne v neděli 16. ledna 2022 v Kapli. Lekcí bude 6 a budou probíhat každou neděli odpoledne za vedení lektorky společenského tance, Ivy Obšilové.

Propojte společenský zážitek s příjemnou fyzickou aktivitou. Na tanec není nikdy pozdě.

Kurzovné bude stanoveno podle počtu přihlášených dvojic. Přihlásit se můžete na e-mailu: simeckova@mkzjes.cz nebo na tel. čísle: + 420 608 701 674.

www.mkzjes.cz

mkz

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2022

Sbírka probíhá od 1. do 16. ledna 2022

Příspěť můžete:

- koledníkům **při tradičním koledování** (pokud to situace dovolí)
- do **kasiček umístěných v obcích a městech** (seznam míst najdete na webu Charity Jeseník)
- přes **ONLINE KOLEDU**
- přímo **na účet: 66008822/0800**, variabilní symbol Charity Jeseník: 777988008
- přes **QR kód**

Výtěžek sbírky bude použit na výstavbu Denního stacionáře Šimon v Jeseníku

DĚKUJEME

Charita Hlavní partner

T.. Partner

NADACE Česká spořitelna Hlavní mediální partner

Česká televize Hlavní mediální partner

Český rozhlas Hlavní mediální partner

mkz Jeseník město v srdci přírody

FRANZ SCHUBERT JUBILEUM 2022

Koncert k 225. výročí narození FRANZE SCHUBERTA

Frédéric Chopin

Petr Pomkla a Inna Aslamas
(flétna) (klavír)

program:
F. Schubert, G. Fauré, J. Novák,
E. Grieg, V. Lejsek, V. Novák

SOBOTA
29. 1. 2022
KAPLE, Jeseník
v 16 hodin

Vstupné:
120 Kč dospělí
100 Kč děti a senioři

Předprodej ve všech místech rezervacíního systému MKZ Jeseník

www.mkzjes.cz
www.franzschubert.cz

Skibusem až do stopy

Skibus slouží všem milovníkům zimních sportů, kteří se díky němu pohodlně dostanou do vrcholových partií Jeseníků.

Skibus vyvázá o víkendy turisty a návštěvníky z Jesenicka a Šumperka na Červenohorské sedlo a do Koutů nad Desnou. Lze si tak pohodlně naplánovat svůj výlet a odpovědně se vrátit zpět. Všechny spoje jsou uvedeny v systému IDOS a provozovány zaběhnutou společností ARRIVA v rámci běžných

linek či dodatkových spojů. Olo-moucký a Moravskoslezský kraj posílily také autobusové linky na Skřitek, jenž patří mezi další významné běžkařské lokality. Dopravit se sem můžete přímými spoji ze Šumperka či Rýmařova. Více najdete na www.jesenik.org/skibus.

TIC Jeseník

Jede každou sobotu a neděli od 8. 1. 2022 do 13. 3. 2022			
Jeseník Červenohorské sedlo		Červenohorské sedlo Jeseník	
SOBOTA	NEDĚLE	SOBOTA	NEDĚLE
7:45-8:13	7:45-8:13	8:56-9:25	8:56-9:25
8:25-8:53	8:25-8:53	9:32-10:00	9:32-10:00
8:35-9:03	9:35-10:03	10:56-11:25	10:56-11:25
13:55-14:23	12:35-13:03	12:56-13:25	14:56-15:25
14:35-15:03	15:55-16:23	15:22-15:50	16:56-17:25
15:55-16:23		16:56-17:25	17:07-17:35

Priessnitzovy léčebné lázně v době covidové

Priessnitzovy lázně letos již druhým rokem zažívaly „nejistou sezónu“. Děň okolo nemoci covid-19 zasáhlo do všech oblastí jejich fungování a výrazně ovlivnilo ekonomiku, když se plánované tržby především v jarních a zimních měsících propadly o desítky procent. Bilanční srovnání s předchozími lety ukazuje, že protiepidemická opatření způsobila pokles klientely o celou čtvrtinu.

„V roce 2018 jsme v našich lázních ubytovali 17 798 osob, v roce 2019 to pak bylo 17 482 klientů. Za roky 2020 a 2021 se u nás z důvodů dopadů pandemie covid-19 ubytovalo v rámci léčebných a wellness pobytů jen necelých 13 000 klientů, což je při srovnání let 2019 a 2021 o 26 procent méně,“ říká obchodní ředitelka lázní Kateřina Tomášková. „Tomu odpovídaly i tržby za rok 2020 ubytování, které byly za rok 2020 o téměř padesát milionů korun nižší oproti plánu, podobně tomu bylo i v roce 2021, kdy jsme s tím ovšem při plánování počítali.“

Pokles klientely a tržeb ovlivnil zejména v roce 2020 plán investičních akcí: celá řada plánovaných oprav a úprav areálu musela být

kvůli změně rozpočtu zrušena nebo odložena. Oprava střechy a fasády sanatoria Priessnitz proběhla podle plánu v první etapě, v době první vlny pandemie převážně bez klientů. Druhá etapa již byla realizována jen částečně opravou střechy severní strany hlavní budovy sanatoria Priessnitz a bude dokončena v příštím roce opravou fasády. Pozastavena byla například příprava projektu přestavby a rozšíření bazénu a několik dalších projektů. Nad rámec plánovaných akcí jsme se na podzim 2021 pustili do opravy střechy nové budovy Priessnitz, kterou jsme dokončili na začátku listopadu.

„Na druhou stranu však v Priessnitzových lázních nedošlo

k žádnému propouštění stálých zaměstnanců, což se nyní ukazuje jako správný přístup. Víme totiž o jiných lázních, kde na začátku epidemie z důvodu finanční nejistoty propustili třeba i polovinu personálu. Dnes, když je znovu potřebují, se jim nedaří získat tyto lidi zpátky,“ vysvětluje Kateřina Tomášková.

Kromě poklesu klientů o zmíněnou čtvrtinu se proměnila i skladba části klientely. Ubylo samoplátců, kteří u nás bydleli jen jako hoteloví hosté bez léčeni, ubylo firemních a kongresových akcí včetně tradiční lednové konference ČNPS, která se v roce 2021 přesunula do on-line prostoru. Mezi lety 2019 a 2021 klesl počet těchto hotelo-

vých hostů o více než šedesát procent. Ubylo také dětských klientů na léčbě dýchacího ústrojí. K nárůstu došlo hlavně u samoplátců, kteří zároveň s ubytováním čerpali léčebně-rehabilitační program, k čemuž do značné míry přispěly lázeňské vouchery s podporou státu, omezená možnost cestování do zahraničí a také specifické podmínky jeseníckých lázní pro postcovidovou léčbu, které byla a je věnována zvýšená pozornost.

Provoz lázní zahajujeme 10. ledna 2022 a věříme, že v tomto roce společně oslavíme dvoustletou tradici našich lázní a úspěšně zahájíme další století vodoléčby a klimatické léčby na Gráfenbergu.

(jg)

kalendář akcí 2022

Najdete nás také na:

Leden

26. 1. 2022
Priessnitzův dortík
soutěž cukrářů

Únor

26. 2. 2022
26. reprezentační PLES
K 200. výročí založení Priessnitzových lázní

Březen

22. 3. 2022
Oslavy Světového dne vody
v lázních s 200 letou tradicí

Duben

14. – 18. 4. 2022
Lázeňské Velikonoce
nejvýznamnější křesťanské svátky v lázních
29. 4. 2022
Rej jeseníckých čarodějnic
tradiční bujaré oslavy příchodu jara

Květen

12. – 15. 5. 2022
175. Zahájení lázeňské sezóny
Oslava 200 let od založení lázní

Červen

4. 6. 2022
Den dětí
9. 6. 2022
Mezinárodní den archivů
Otevření Priessnitzových sbírek
17. 6. 2022
Dny her v Háji víly Ozdravy

23. 6. 2022
Svatojánská noc
tradiční oslava letního slunovratu

Červenec

Lázeňské slavnosti
letní lázeňské nedělní promenádní koncerty a doprovodný program
16. 7. 2022
Dny her v Háji víly Ozdravy

23. 7. 2022

Lázeňské koloběžkování
závod pro všechny milovníky koloběžek
Kinematograf - filmové léto
sledujte www.priessnitz.cz

Srpen

Lázeňské slavnosti
letní lázeňské koncerty a doprovodný program
19. 8. 2022
Dny her v Háji víly Ozdravy

Září

2. 9. 2022
Den bezpečnosti a zdraví
2. – 3. 9. 2022
PRIESSNITZ CUP 2021
20. ročník prestižního tenisového turnaje
24. 9. 2022
Lázeňské vinobraní
29. 9. 2022
XXII. Svatováclavské setkání
Téma - zdraví z Kraje Vincenze Priessnitze

Říjen

3. 10. – 9. 10. 2022
Týden Vincenze Priessnitze
Vyrcholání oslav 200. výročí založení lázní
7. – 9. 10. 2022
Konference Vincenze Priessnitze
8. 10. 2022
Melody Makers a Ondřej Havelka
27. 10. 2022
Halloween v lázních

Prosinec

1. 12. 2022
Vánoční trh, rozsvícení sanatoria Priessnitz
8. 12. 2022
Mikuláš pro děti - mikulášská nadílka
10. 12. 2022
Adventní koncert
tradiční sváteční lázeňský koncert
28. 12. 2022 – 1. 1. 2023
Silvestr v lázních

Na začátku roku 2022 si připomeneme 100 let od smrti lesníka a vrchního rady prof. Theodora Micklitze

Muži v zelených uniformách, kteří starostlivě dbají o dobrý stav lesních porostů, patří již od dob starého mocnářství k neodmyslitelným atributům Jeseníků. Také zde se povolání lesníka často dědilo z otce na syna. Mnozí mladí pokračovatelé rodinné tradice však v rodném kraji nezůstali a vydali se do světa. Hrstka z nich pak v této profesi dosáhla pozic vsutku velevýznamných.

Zřejmě nejlepším příkladem chlapce z lesnické rodiny, který opustil zemi pod Pradědem a stal se věhlasnou postavou celorakouského lesnictví, je Theodor Micklitz, jenž zesnul před rovnými sto lety. Mnohým z vás jistě zní jeho příjmení povědomě. Jeho otcem totiž nebyl nikdo jiný než Julius Micklitz (1821–1885), kterého od 16. prosince 2021, kdy uběhlo přesně 200 let od jeho narození, připomíná na jeseníckém hřbitově kámen s pamětní deskou. Tento fořt tělem i duší, o jehož životě a díle si budete moci přečíst v připravovaném sborníku *Jesenicko*, by se nepochybně dmul pýchou, kdyby se dožil kariérního postupu svého nejmladšího syna, jenž se jako jediný z mužských potomků vydal v otcových šlépějích. Díky svým schopnostem a vrozenému intelektu platil Theodor Micklitz za jednoho z nejuznávanějších znalců lesnické vědy v celé monarchii, a dokonce se dostal až do nejbližšího okruhu samotného císaře.

Les v srdci

Přestože se jako místo Theodorova narození často uvádí Jeseník, není tomu tak. Na svět přišel 8. listopadu 1856 v Karlově Studánce, přesněji v místní části Hubertov, kde jeho otec pracoval jako lesmistr ve službách Řádu německých rytířů. Do Jeseníku se rodina přestěhovala až počátkem roku 1861 – tehdy Julius zasedl v kanceláři Vodní tvrže, aby z pozice vrchního biskupského lesmistra zvýšil rozlohu, kvalitu i výnosnost zdejších lesů. Do první třídy tak Theodor nastoupil již zde. Po ukončení

základního vzdělání zasedl do lavic Vyšší reálné školy v Opavě, kde, podle vzpomínek někdejšího spolužáka vrchního rady Heskeho, neustále „bánil o své budoucí lesnické profesi“. Jeho sen se mu splnil. Po maturitě započal studia na prestižní Hochschule für Bodenkultur (volně přeloženo Vysoká škola přírodních zdrojů), kterou roku 1878 s výtečným prospěchem zakončil. Potřebnou praxi pak získal na několika revírech, namátkou v homorakouském Gosau či štyrském Aussee. Poté, co v červnu 1881 absolvoval roční dobrovolnický výcvik u pevnostního dělostřelectva v Olomouci a složil státní zkoušky pro lesnickou službu, byl jmenován c. k. lesním asistentem a několik let vyučoval na lesnické škole ve městě Gußwerk. Zde se zamiloval do Clary Weiserové, kterou v nedalekém Mariazzellu pojal v únoru 1885 za choť. Roku 1891 začal působit jako nadlesní v revíru Weißenbach u průzračného Atterského jezera. „Bylo to nejlustnější období mého života,“ hodnotil po letech Micklitz.

Oblíbencem Jeho Výsosti císaře

Potenciál mladého lesníka ze Slezska neunikl Františku Josefovi I., jenž Micklitze (s nímž se monarcha znal z dvorních honů) povýšil v roce 1894 na lesmistra a vrchního lovcího ve štyrském revíru Eisenerz. Důvěru, kterou do něj panovník vložil, Micklitz nezklamal. Kromě viditelného zlepšení kvality tamních lesních porostů a výnosů z nich se zvýšily i stavy zvěře, což císař, náruživý nimrod, kvitoval se značným potěšením a často sem zajížděl odpo-

činout si od státnických povinností. Během těchto loveckých výprav se s Micklitzem ještě více spřátelil. Prosperující revír a osobní sympatie pak Františka Josefa I. přiměly k tomu, aby na sklonku roku 1899 Micklitze jmenoval vrchním lesním radou a zároveň ředitelem císařských soukromých a rodinných fondů se sídlem ve Vídni. Zatímco do té doby Micklitz hospodařil na vymezených úsecích alpských lesů, od onoho okamžiku se pole jeho působnosti výrazně rozšířilo, neboť habsburské statky byly roztroušeny téměř ve všech korunních zemích. Rovněž v této funkci ale prokázal mimořádné vlohy ke své práci, a navíc získal neocenitelné zkušenosti v doslova všech oblastech lesnictví, což z něj učinilo všestranného a vysoce uznávaného mistra tohoto oboru.

Idyla však skončila ve chvíli, kdy panovník převedl správu lesů rodniného fondu na následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este. Nejenže Micklitz s arcivévodou nenacházel společnou řeč ve formě lesního hospodaření, mnohem větší problém představovala Habsburkova pověstná lovecká vášeň, často přerůstající až v patologickou posedlost, což se setkávalo s Micklitzovým rozhodným odmítáním. Ze svých názorů ale poctivý lesní rada nehodlal slevit, a zanedlouho si proto musel hledat místo jinde. Roku 1912 převzal coby řádný profesor uvolněnou pozici vedoucího katedry lesnictví na své alma mater. Stěží bychom v řadách profesorského sboru hledali oblíbenějšího vyučujícího, pro studenty to byl laskavý „Papa Micklitz“. Také on se v učení našel. „Největší radost cítím ve chvílích trávených s mladými lidmi, upírajícími na mě svůj zrak a vyprávějícími o našem oboru,“ nenechal se slyšet Micklitz, jenž si (nejen) své studenty získal jak hlubokými znalostmi v oboru, tak také neutuchajícím životním optimismem a veselou povahou. Klidné časy ale přerušily sarajevské výstřely...

Léta válečná a předčasná smrt

S vypuknutím první světové války se Micklitz ve svých osmapadesáti letech dobrovolně přihlásil k náhradnímu praporu pevnostního dělostřelectva ve městě Szőny u Komárna jako poručík v záloze. Dlouho zde však nesetřval, neboť byl zanedlouho jmenován lesnickým poradcem generální vlády

Theodor Micklitz na portrétní fotografii ze sbírek Universität für Bodenkultur Wien.

polských okupovaných území, jež sídlila v Lublinu. Neúnavně stavěl lesní cesty, železnice i pily, poskytoval vojsku nezbytné zásoby dřeva a těžil pryskyřici. Ačkoliv i stovky kilometrů od domoviny projevil Micklitz mimořádný organizační talent pro komplexní provoz lesní výroby a dosáhl obdivuhodných výsledků, bylo jej naléhavě zapotřebí na vídeňské univerzitě. Roku 1917 se tak se souhlasem vrchního velitelství armády vrátil domů, aby převzal místo rektora. Ještě předtím, než nastal konec staleté podunajské říše, obdržel několik vyznamenání, mimo jiné Řád železné koruny či zlatý Zásluhový kříž s korunou. Ani po válce nepřestal vyučovat, psal odborná pojednání a aktivně se podílel na činnosti řady spolků.

V očích svého okolí se Micklitz podobal nevyvratitelnému, zdravému stromu. Když proto 11. ledna 1922 podlehl mozkové mrtvici, jeho náhlý odchod byl vnímán jako cosi nepochopitelného. V následných nekrolozích se počítaly pracovní úspěchy zesnulého, stejně jako se nešetřilo slovy chvály na jeho „ušlechtilý charakter, ničím neotřesitelný idealismus a pevnou víru v lidskost“. Theodor Hugo Micklitz, jenž spočinul na hřbitově ve vídeňské části Hietzing po boku svého strýce Roberta, vrchního zemského lesmistra, tak zůstává jednou z nejvýraznějších osobností lesního hospodářství staré monarchie, již se plánují věnovat i nadále.

„Teprve když jsme ho pohřbili, pocítili jsme tíhu na srdci: ztratili jsme ho. Když se uzavře země nad takovýmto člověkem, chce se do ruku všedního dne zvolat: Postij tíše a uklon se; zde leží velký muž!“

Matěj Matela,
Vlastivědné muzeum Jeseník

Císař, známý svou rezervovaností a dodržováním dvorské etikety, se nejvíce dokázal uvolnit ve společnosti lovců a hajných. Zdroj: Obraz Wilhelma Gauseho z roku 1908

Místní policie a muzeum prezentovaly Jesenicko v Senátu

Mimořádné pocty se dostalo společné výstavě Vlastivědného muzea Jesenicka a Policie ČR, územního odboru Jeseník, která byla představena pod názvem *Policie veřejnosti při příležitosti desátého výročí olomouckého Krajského ředitelství Policie ČR v roce 2020*. Její informací a panelová část dostala pozvánku do Valdštejnského paláce, sídla českého Senátu. Přesunu z Vodní tvrze do centra Prahy v roce 2020 zabránila pandemie covidu-19, ale o rok později, v listopadu a prosinci 2021, se již za přísných protiepidemických opatření výstavu uskutečnit podařilo.

Dne 23. listopadu tak mohlo dojít k představení výstavy formou slavnostní vernisáže. To, co Senát Parlamentu ČR na výstavě ocenil, odráží samotný název panelové výstavy – *Neobvyklí partneři aneb Muzeum a policie spolupracují na Jesenicku*. Původní představa v Jeseníku skutečně představila jednak historii policejní práce na Jesenicku ve 20. století, ale především současnou práci Policie ČR, územního odboru Jeseník. V roce 2020 však nešlo zdaleka jen o výstavu, policisté několikrát doslova obklíčili Vodní tvrz a v rámci tzv. aktivních dnů v jejím bezprostředním okolí představili řadu workshopů a celé spektrum interaktivních ukázek policejních aktivit. Zatímco muzejní pracovníci se zaměřili především na komentované prohlídky výstavy pro vlastivědné nadšence, policisté orientovali dynamické ukázky práce na žáky základních a středních škol. Ti si tak mohli vyzkoušet svou fyzickou zdatnost, prověřit paměť

při sestavování identikitu, zjistit, jak nakládat s otisky prstů, zkusit si kynologickou policejní práci či např. chůzi s tzv. alkoholickými brýlemi.

Vernisáž ve Valdštejnském paláci zahájil senátor za Šumpersko a Jesenicko Mirek Adámek, který ocenil činnost jak policie, tak muzejních pracovníků. Ve svém přivítání mimo jiné zmínil: „*Propojení místních aktérů při práci s dětmi je na Jesenicku výjimečné, společná výstava policie a muzea je jedním z příkladů dobré praxe.*“ Ředitel muzea Pavel Rušar připomněl úspěšnost výstavy z hlediska počtu návštěvníků a dodal: „*Pokud panelová výstava v prostorách Senátu přispěje alespoň trochu k tomu, aby spolupráce paměťových institucí, muzeí, archivů a galerií s policií, hasiči či celní správou byla obvyklejší než neobvyklou, budu spokojen.*“

Ředitelka územního odboru Jeseník Policie ČR, Ludmila An-

dělová ve svém proslavu kromě poděkování vlastním pracovníkům, pracovníkům muzea i senátoru Adámkovi vyzdvihla úzké vazby mezi jesenickými institucemi, přičemž dodala: „*V našich podmínkách, kdy jsme z jedné strany omezení horským masivem a z druhé státní hranicí, nám často nezbude, než se spolehnout sami na sebe.*“

Hlavní jednací síň Senátu se při vernisáži rozezněla zpěvem známého jesenického barda Františka Surmíka, kterého doprovázelo klavírní vystoupení Vladimíra Najdekra. Panely představily různá témata, namátkově šlo o spolupráci českých a polských mužů zákona, službu dopravní policie, preventivní akce, jeden panel pojednal také o práci policejních kynologů. Čtyři panely byly věnovány vlastivědnému muzeu, které jejich prostor využilo pro představení svatováclavského setkání, *T-expedice* pro nadané žáky, ale také svého hlavního sídla – historické budovy

Vodní tvrze v Jeseníku. Samozřejmě byly panely připomínající samotnou původní výstavu.

Výstava byla pochopitelně zpřístupněna senátorům, členům vlády, pracovníkům Senátu, novinářům a dalším hostům. Pouze zamýšlené zpřístupnění veřejnosti v rámci komentovaných prohlídek bylo nakonec z pandemických a dalších důvodů bohužel zrušeno.

Pracovníci jesenické policie i vlastivědného muzea velmi ocenili možnost prezentace na senátní půdě, vernisáž navštívily asi tři desítky hostů. Jejich přijetí v paláci bylo v podání senátora Adámka více než srdečné a všichni zájemci mohli nahlédnout do dalších částí Valdštejnského paláce, např. do dřívějšího hlavního přijímacího sálu, kde Albrecht z Valdštejna vítal v 17. století své návštěvy, do Zrcadlového sálu či také do soukromého Valdštejnova salonku pro výjimečné audience.

Vlastivědné muzeum Jesenicka a Policie ČR, územní odbor Jeseník

Prameny a drobné památky – naše pouto s minulostí

Města a obce mají ve své gesci velké množství agend, o které se starají. Drobné památky nepotřebují tak velké investice jako sportovní haly, bazény či opravy silnic, ale to rozhodně neznamená, že nejsou důležité. Jejich význam totiž musíme hledat jinde. Jsou mementem dob minulých, které se ukrývají v našem nitru. Jsou mostem mezi generacemi minulými a budoucími.

Jesenicko patří mezi regiony, ve kterých po válce došlo k výměně převážné části obyvatel. Byly tak zpřetrhány dlouhodobé vazby obyvatel s krajinou, s lidmi odešly také jejich zvyky, tradice či zkušenosti. Noví obyvatelé postupně zapouštějí kořeny a budují svůj vztah k regionu. Kromě nádherné krajiny, ke které máme na Jesenicku velmi silný vztah, nás k historii váže jeden pozůstatek lidské činnosti dob minulých – desítky drobných památek a pramenů. Ty odkazují na lidské osudy, významné osobnosti a události, které ovlivňovaly a utvá-

řely tento region. Velká část z nich je věnována velikánovi Vincenzi Priessnitzovi, ale také dalším místním osobnostem. Význam mnoha z nich ale dosahuje formátu evropského. Jedním z těch je příběh rumunského krále Karla I., který se v roce 1888 léčil na Gräfenberku a poté nechal z vděčnosti za uzdravení vystavět pramen dnes nesoucí jméno Rumunský. Mezi další významné osobnosti patří císařovna Sisi, které místní vystavěli Alžbětin pramen jako výraz díků za založení první nemocnice ve městě. Při stavbě pramenů se ale odrazily také dějinné události, jako třeba revoluční rok 1848 a myšlenky té doby (pramen Pokroku, Přátelství či Svornosti) nebo také vzestup národního cítění, který se promítl v nevyslovené soutěži národů o nejlepší pomník věnovaný památce V. Priessnitze (Anglický, Francouzský, Pruský aj.).

To bohatství nám může leckdo závidět, a i město Jeseník považuje drobné památky za důležitou součást našeho města a nechce, aby zůstaly na okraji zájmu. Před několika lety si město nechalo zpracovat pasport památek, které má ve správě, a každý rok jednu z nich opraví. Podařilo se tak opravit a na náměstí navrátit sochu sv. Jana Nepomuckého, zre-

Jesenické prameny

novovat pramen Mločí, Knoppův a Editin. Poslední opravenou památkou byl Wesselényiho pramen na ulici O. Březiny, který je nejstarším pramenem ve městě. Zde obnova probíhala ve dvou etapách. V roce 2020 byl opraven samotný pramen, který znovu zdobí hlava lva, z níž po letech opět teče voda. Chrlíč vznikl dle návrhu jesenické umělkyně Ivy Svobodové. Loni pak došlo k výsadbě keřů a k vytvoření příjemnější přístupové cesty k prameni. Na rok 2022 je naplánována oprava pramene U Vousáče pod Křížovým vrchem, na budoucí léta se připravují obnovy dalších památek.

Památky potřebují čas od času větší opravu, ale pravidelně vyžadují běžnou údržbu. Tu obstarávají Technické služby Jeseník a o část pramenů se pak starají dobrovolníci. Těm patří velký dík za to, že si adoptovali konkrétní památku a ve svém volném čase se o ni starají.

V Jeseníku a jeho okolí se nacházejí desítky pramenů a drobných památek, které jsou z většiny ve vlastnictví města Jeseníku, Priessnitzových

léčebných lázní, Lesů ČR a Arcibiskupských lesů a statků Olomouc. Všichni vlastníci jsou v této oblasti aktivní a snaží se postupně památky renovovat a starat se o ně. Také se společně scházejí na Radě pramenů, kde se vzájemně informují o svých aktivitách a předávají si zkušenosti. Kromě majitelů památek v radě působí také místní instituce, jako je Hnutí Brontosaurus, Státní okresní archiv či Vodovody a kanalizace Jesenicka, nechybí pak ani odborník na prameny Lukáš Abt. Jedním z výstupů rady je kromě koordinace aktivit také spuštění portálu Jesenické prameny (www.jesenickeprameny.cz) či vydání map pramenů pod záštitou města Jeseník.

Nakonec nesmíme opomenout ani *Den pramenů*, který oslavuje toto naše rodinné stříbro. Nazdobeny jsou prameny v městském parku a lázeňském areálu, nechybí ani lesní pedagogika či kulturní program. V posledních dvou letech musel být zrušen kvůli epidemiologickým opatřením, ale věříme, že v letošním roce se již zase znovu uskuteční v květnu v rámci *Zahájení lázeňské sezony*.

Jan Mrosek,
oddělení strategického rozvoje
a cestovního ruchu

Knoppův pramen. Foto: Tomáš Knotek

Vlastivědné muzeum Jesenicka a Policie ČR: Návštěva v Senátu. Úvodní proslov pronesl ředitel muzea Pavel Rušar, senátor za Jesenicko a Šumpersko Mirek Adámek a ředitelka územního odboru Jeseník Policie ČR Ludmila Andělová. Foto: Vlastivědné muzeum Jesenicka

MŠ Jiráskova: Mikuláš. Kde se vzal, tu se vzal, Mikuláš u školky stál, řekl: „Sám to nesvedu,“ a pozval a pozval čerta nezbedu. Čertík děti pozlobil, ještě že tam anděl byl. Huš, huš, čerte, děti z Jiráskovy školky jsou jen správní kluci a hodné holky. A co paní učitelky, do pytle je dáme? Nene, řekly děti, my je rády máme! Krásné Vánoce celému Jeseníku! Foto: MŠ Jiráskova

ZŠ Jeseník: Devátáci učí pátáky. V úterý 16. listopadu si žáci pátých tříd vyzkoušeli, jaké je to být „druhostupňákem“. Ráno se všechny páté třídy vydaly na návštěvu na ZŠ Nábřeží. Hned u dveří je již vítali žáci devátých tříd, kteří celý den pátáky provázeli po rozlehlé škole. Ukazovali dětem učebny a pátáci mohli vyzkoušet, jaké je to učit se třeba němčinu, podívali se do laboratoře chemie, dílen či kuchyňky. Dokonce si mohli na 3D tiskárně vytisknout vlastní přívěšek s nápisem ZŠ Jeseník. Všem se návštěvní den moc líbil a už teď se někteří těší na příští školní rok.

ZŠ Jeseník. Přípravná třída. V letošním roce se podařilo otevřít přípravnou třídu pro budoucí prvňáčky, která sídlí na pracovišti Boženy Němcové. Děti se seznamují se školním prostředím a poznávají ho. Každý má svou lavici. Děti zažívají spoustu legrace a zajímavých okamžiků. Účastnily se projektového dne na dopravním hřišti, vyrobily nejrůznější podzimní dekorace, uspávaly broučky, učily se správně stolovat, navštívily výstavu jablek a během období Halloweenu zakusily strašidelný týden. Pomalými krůčky se tak z nich stávají malí školáci.

Střední průmyslová škola Jeseník: Návštěva z MŠ Koptetina. Ve středu 1. prosince navštívily jeseníckou průmyslovku děti z MŠ Koptetina. Za odborné asistence studentů stavařů a vedoucí týmu Lenky Küschnerové si děti vyrobily dárečky ze skutečných cihlíček. Děti byly velmi spokojené a všichni se těší na další spolupráci.

Studentská rada. V zasedací místnosti radnice se v úterý 16. listopadu znovu sešla studentská rada, která je tvořena studenty jeseníckých středních škol a žáky ZŠ Jeseník. Přivzání byli také žáci ZŠ Česká Ves. Členové studentské rady přicházejí s náměty, jak zatraktivnit naše město právě pro mladé lidi, a jejich podněty jsou jedním z podkladů pro rozhodování vedení města. Foto: Lucie Musialová

Moderní historie sáňkování se v Jeseníku píše již přes šedesát let, říká předseda TJ Jiskra Jeseník Jan David

Kdo by někdy v životě nesáňkoval? Sáňkování ale není jen zábava pro malé děti nebo pro Gustava Anděla ve filmu *Anděl na horách*, je to regulérní sport. O tomto zajímavém sportovním odvětví s dlouhou tradicí, ale také o mnohém dalším jsme si popovídali s předsedou TJ Jiskra Jeseník Janem Davidem.

Sáňkování na umělém korytě patří mezi olympijské sporty, přírodní sáňkování je ale trochu jinou disciplínou. Jak byste tento sport popsal našim čtenářům, kteří jej neznají?

Podobnost umělých drah s přírodními je asi jako podobnost silničních motorek s motokrosem. Na našich drahách dosahujeme nižších rychlostí, ale jízda je více dynamická. Jezdec je v kontaktu s tratí nejen na startovacích madlech (tak jako na „umělkách“), ale i před zatáčkou, kdy musí brzdit, a v zatáče, kdy si pomáhá rukou. Zároveň nemáme klopené zatáčky. Jezdíme prakticky po ploché lesní cestě, široké 3 m, ohraničené dřevěnými mantinely. Takže žádné betonové koryto, jak si stále mnozí myslí.

Historie sáňkování jako spíše společenské zábavy než sportu sahá více než sto let nazpátek. Kdy se začíná psát moderní historie tohoto sportu na Jeseníku?

Základní kámen tohoto sportu položil Horst Urban, který zde byl na vojně, a pan Uličný, který zde připravoval dráhu pro brněnský oddíl v roce 1955. Následně předsedli zdejší nadšence, aby v roce 1957 založili oddíl. Stará dráha se později musela přebudovat, protože byla příliš rychlá. Přidalo se více zatáček. Zajímavostí je, že tehdy se klopené zatáčky dělaly z lomených betonových segmentů. Tento tvar

však u nás nebyl dostupný, a tak – poprvé na světě – byl použit půlkulatý tvar.

Jak u nás vypadá sáňkování v současnosti?

Současný oddíl saní byl vzkříšen po třiceti letech ničeho v roce 2015 a také v tom hráli roli nadšenci. Obnovili jsme TJ Jiskra Jeseník, vyprosili první saně od ostatních klubů, přeorientovali se z drah umělých na přírodní, zahájili pravidelné tréninky a dneska máme plnou kapacitu členů, která je dána počtem saní. Jezdíme na led do světa a každým rokem pořádáme letní kolečkové závody v Chebzi. Loni jsme zvládli uspořádat i mistrovství republiky s republikovým soustředěním.

Základem každého klubu je jeho mládež, jaká je situace u vás?

Mládeže máme tak akorát, co je v našich silách zvládnout. Určitě bychom zvládli i o deset dětí více, ale už by to začal být logistický problém, pokud by s dětmi nepřišli i rodiče, kteří jsou naší oporou. Spíš bychom potřebovali další nadšence, kteří nám s tím pomůžou – a nemusí to být ani sáňkaři. Největším problémem je, že děti překvapivě rostou (*usmívá se*). Saně, které jim stačily loni, jsou jim už letos malé, takže pořád kupujeme větší a větší, místo toho, abychom konečně koupili i ty pro pěti až šestileté děti a začali od mala. Jsme spíše komunita než klub orientovaný jen na vý-

Závod juniorského poháru MS Sankt Sebastian 2019/2020. Foto: archiv klubu

kon. Starší pomáhají mladším a dosahujeme maximální připravenosti na led. To je poznat, kdykoliv vyjedeme. Všichni trenéři se diví, jak je možné, že umíme sáňkovat, když nemáme dráhu. Je to tím, že jsme sáňkařská rodina a podporujeme se.

Rýsuje se také do budoucna, že by některý z talentů pokračoval do kategorie dospělých a mohl se stát úspěšným?

Určitě. Konkurence je velká. Světový pohár jezdí obvykle čtyřicítka mužů a dvacítky žen. Věřím, že naši současní junioři za pár let mohou zajíždět časy do první desítky, obzvláště ve dvojkách. Když to zvládnou kluci z Jablonce, kteří nám hodně pomáhají, my to zvládneme taky.

Kde vaši svěřenci trénují?

V létě na kolečkách v Chebzi, v zimě v tělocvičně v Jeseníku a na našem objektu na MUNĚ máme startovací trenažer. Na led si musíme zajet na Slovensko nebo do Alp. Pravidelně máme tréninky ve čtvrtky, ale když je dobré počasí, jezďme, kdy se dá a kdy atleti můžou. O víkendech a o prázdninách jezďme na kole nebo si jdeme jen pro zábavu zaježdit na „Křížák“. V létě pořádáme společné soustředění s oddílem judo, který v klubu máme.

Před časem se diskutovalo o možnosti vybudování závodní sáňkařské dráhy přímo v Jeseníku. Jak toto vnímáte vy?

Přímo v Jeseníku je to nemyslitelné. Spousta zájmových skupin znamená spoustu názorů na to, jak by se měl využít Křížový Vrch. Je mi to líto, ale nechci jít hlavou proti zdi. Dráhu si uděláme jinde, kde to

nebude problémem. Každopádně město Jeseník už nyní má skvělou atrakci v podobě turistické dráhy – bývalé sáňkařské dráhy. Mohlo by se jí více chlubit. Každý si může vzít své saně nebo pekáč a vyslápnout si nahoru. V hospodě si dát grog a sjet dolů. Každý rok je dráha upravená za tímto účelem, za to patří velký dík panu Planému, který má i pár saní na půjčení pro kolemjdoucí.

V létě pořádáte závody v jízdě na kolečkových saních ve Studeném Zejfu. Jak závody probíhají?

Je to prostě, uzavře se silnice, navožíme balíky slámy, pozveme ostatní kluby a jezďme. Dráha má přibližně 600 m a děti ji sjíždějí zhruba za padesát vteřin. Je to skvělá akce a žije tím celé Chebzi a Studený Zejf. Spousta lidí se jde podívat už jen proto, že v srpnu slyšeli v rádiu, že se jezdí sáňkařské závody. A „sáňky v létě“ musíte vidět.

Jak váš klub ovlivnila doba covidová?

V letošní sezoně 2021/22 jsme měli mít dva juniorské reprezentanty, jenže... Lockdown znemožňuje i vyjet s dětmi na led do jiné země, takže naposledy jsme byli na ledu v roce 2020! To je smutné, na druhou stranu nejsme jediní a každý, kdo pracuje s mládeží, to musel pocítit. Je to tak, jak to je, a musíme víc makat „na sucho“.

Co byste závěrem vzkázal příznivcům?

Sáňkujte! Přijďte se podívat v létě na závody nebo na tréninky na kolečkách. A jestli chcete vědět více, napište nám na FB profilu **TJ JISKRA JESENÍK**.

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek

Jesenické Rodle 2021.

Foto: archiv klubu